

VLADA CRNE GORE

**ANALIZA
ORGANIZACIONE STRUKTURE, KAPACITETA I OVLAŠĆENJA
DRŽAVNIH ORGANA I ORGANA UPRAVE U BORBI PROTIV
ORGANIZOVANOG KRIMINALA I KORUPCIJE**

Novembar 2013. godine

SADRŽAJ

I UVOD

II NORMATIVNI OKVIR

2.1 Propisi kojima su uspostavljeni državni organi i organi uprave za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije

2.2 Propisi na osnovu kojih se postupa u predmetima organizovanog kriminala i korupcije

III INSTITUCIONALNI OKVIR I SARADNJA

3.1 Državni organi i organi uprave koji se bore protiv organizovanog kriminala i korupcije

3.2 Ovlašćenja državnih organa i organa uprave za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije

3.3 Međuinstitucionalna saradnja

3.4 Relevantne baze podataka

IV ODUZIMANJE IMOVINSKE KORISTI

4.1 Propisi kojima su uređeni uslovi i postupak privremenog i trajnog oduzimanja imovine, kao i staranje i upravljanje privremeno i trajno oduzetom imovinom

4.2 Sprovođenje finansijskih istraga

V NEDOSTACI POSTOJEĆEG MODELA U BORBI PROTIV ORGANIZOVANOG KRIMINALA I KORUPCIJE

5.1 Nedostaci sa aspekta nadležnosti Uprave policije

5.2 Nedostaci sa aspekta nadležnosti državnog tužilaštva

5.3 Nedostaci sa aspekta nadležnosti suda

5.4 Nedostaci sa aspekta nadležnosti Uprave carina

VI PREPORUKE ZA UNAPREĐENJE SISTEMA U BORBI PROTIV ORGANIZOVANOG KRIMINALA I KORUPCIJE

6.1 Preporuke za unapređenje sistema u borbi protiv organizovanog kriminala

I UVOD

U okviru opštih demokratskih procesa u Crnoj Gori, koji uključuju promjene u političkom, ekonomskom i pravnom sistemu, efikasna borba protiv korupcije i organizovanog kriminala predstavlja ključni cilj.

Strateška dokumenta i normativni okvir predstavljaju izraz političke volje na planu suzbijanja organizovanog kriminala i korupcije.

Vlada pripremom zakonskih tekstova stvara i unaprjeđuje normativne uslove za borbu protiv kriminala. Takođe, Vlada je do kraja posvećena stvaranju implementacionog ambijenta u kome novi zakoni koji se donose mogu u potpunosti da zažive i omoguće efikasnu borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije.

Danas se izvršiocima krivičnih djela koja se vrše u okviru organizovanog kriminala brzo kreću i razmjenjuju informacije. Stoga je intenzivna međusobna saradnja policije, tužilaštava, sudova i ostalih organa za sprovođenje zakona jedan od osnovnih elemenata efikasne borbe protiv organizovanog kriminala.

Donesen je čitav niz zakona o ratifikaciji međunarodnih konvencija koje se bave pitanjima korupcije i organizovanog kriminala. Na ovaj način Crna Gora na međunarodnom planu svjedoči o svojoj odlučnosti da se pridruži naporima koje savremene države preduzimaju na planu borbe protiv najtežih oblika kriminala.

Zaokružen je i strateški okvir za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije, usvajanjem Strategije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala i pratećeg Akcionog plana, Strategije reforme pravosuđa 2007-2012, Strategije za prevenciju i suzbijanje terorizma, pranja novca i finansiranje terorizma sa Akcionim planom i Strategije za borbu protiv trgovine ljudima i Akcionim planom za njenu implementaciju.

Nacionalno zakonodavstvo obuhvata više propisa, među kojima su najznačajniji: Krivični zakonik, Zakonik o krivičnom postupku, Zakon o državnom tužilaštvu, Zakon o sudovima, Zakon o Sudskom savjetu, Zakon o zaštiti svjedoka, Zakon o odgovornosti pravnih lica za krivična djela, Zakon o unutrašnjim poslovima, Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima i drugi.

Crna Gora je u prethodnom periodu ostvarila značajan napredak u usklađivanju svog krivičnog zakonodavstva sa evropskim propisima. Krivičnim zakonikom i Zakonikom o krivičnom postupku u potpunosti su preuzeti međunarodni standardi u ovoj oblasti.

Obrazovana su posebna odjeljenja pri višim sudovima u Podgorici i Bijelom Polju koja sude za krivična djela organizovanog kriminala i korupcije. U Vrhovnom državnom tužilaštvu obrazovano je Odjeljenje za suzbijanje organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina kojim rukovodi specijalni tužilac. U okviru Uprave policije

obrazovani su posebni odsjeci koji se bave suzbijanjem organizovanog kriminala i posebno Odjeljenje za međunarodnu policijsku saradnju.

Vrhovno državno tužilaštvo, Uprava policije, Uprava carina, Uprava za sprječavanje pranja novca i finansiranje terorizma i Poreska uprava, potpisali su Sporazum o formiranju Zajedničkog istražnog tima za borbu protiv organizovanog kriminala i najtežih oblika koruptivnih krivičnih djela. Na ovaj način se jača koordinirani pristup u procesuiranju krivičnih djela korupcije i organizovanog kriminala.

Efikasna borba protiv svih vidova organizovanog kriminala tijesno je povezana sa ispunjavanjem uslova za pristupanje Evropskoj uniji i predstavlja preduslov za stabilnost i razvoj čitavog regiona, kao i za svaku državu pojedinačno. U okviru pogavlja 23, osim uspostavljanja nezavisnog i efikasnog pravosuđa i zaštite ljudskih prava, posebna pažnja posvećena je borbi protiv korupcije. Naime, smanjenje korupcije je preduslov stabilnosti demokratskog društva i vladavine prava. Da bi se taj cilj mogao ostvariti, Evropska unija naglašava, prije svega, postojanje čvrstog zakonodavnog okvira na planu suzbijanja korupcije i ističe jačanje međuinstitucionalne saradnje. U okviru poglavlja 24 u fokusu je borba protiv organizovanog kriminala.

Cilj analize je da se sagleda organizaciona struktura, kapaciteti i ovlašćenja državnih organa i organa uprave u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije. Analiza obuhvata prikaz normativnog okvira kroz propise kojima su uspostavljeni državni organi i organi uprave za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije i propise na osnovu kojih se postupa u predmetima organizovanog kriminala i korupcije. Takođe, prikazan je institucionalni okvir i međuinstitucionalna saradnja i relevantne baze podataka i pristup istražnih organa ovim podacima, zatim prikaz sistema oduzimanja imovinske koristi. Posebno je analizirana efikasnost postojećeg sistema kroz prikaz uspješnosti i nedostataka funkcionisanja postojećeg sistema u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije.

Radna grupa koja je pripremila nacrt analize činili su predstavnici Ministarstva pravde, Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva finansija, Državnog tužilaštva i sudova. Doprinos izradi analize dali su i predstavnici Ministarstva za informaciono društvo, Direkcije za zaštitu tajnosti podataka. Organizacija za evropsku bezbjednost i saradnju podržala je rad radne grupe kroz angažovanje inostranog eksperta. U toku izrade ove analizi Radna grupa je koristila uporedne modele organizacije i funkcionisanja organa za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije Republike Hrvatske i Republike Slovenije.

II NORMATIVNI OKVIR

2.1 PROPISI KOJIMA SU USPOSTAVLJENI DRŽAVNI ORGANI I ORGANI UPRAVE ZA BORBU PROTIV ORGANIZOVANOG KRIMINALA I KORUPCIJE

Ustavom je proklamovano načelo podjele vlasti na zakonodavnu, izvršnu i sudsku vlast. Odnos vlasti počiva na ravnoteži i međusobnoj kontroli. Sudsku vlast vrše sudovi čija organizacija i funkcionisanje počiva na Ustavom garantovanom načelu nezavisnosti i samostalnosti. Ustavom su određeni državni organi sudovi i državno tužilaštvo, a organizacija i nadležnosti organa uprave su uređene zakonima, na osnovu ustavnih određena. Normativni okvir na osnovu kojeg su uspostavljeni državni organi i organi uprave za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije je u proteklom periodu značajno unaprijeđen i usaglašen sa međunarodnim standardima i čini ga veliki broj zakona i podzakonskih akata koji su niže prikazani.

2.1.1 Ustav

Princip nezavisnosti pravosuđa proklamovan je Ustavom Crne Gore, zakonima i međunarodnim ugovorima.. Sudsku vlast vrše sudovi čija organizacija i funkcionisanje počiva na Ustavom garantovanom načelu nezavisnosti i samostalnosti. Sud je samostalan i nezavistan i da su u vršenju svojih dužnosti sudije dužne poštovati Ustav, zakone i međunarodne ugovore.

U skladu s Ustavom Državno tužilaštvo je jedinstven i samostalan državni organ nadležan za gonjenje učinilaca krivičnih djela i u vršenju svojih dužnosti državno tužilaštvo postupa u skladu sa Ustavom, zakonima i međunarodnim ugovorima. Državni tužioci uživaju funkcionalni imunitet. Funkcija državnog tužioca je stalna, sa izuzetkom državnog tužioca koji se bira prvi put čiji je mandat četiri godine.

Amandmanima na Ustav iz jula 2013. godine značajno je na nivou ustavnih garancija unaprijeđena nezavisnost pravosuđa. Tako je propisano da predsjednika Vrhovnog suda bira i razrješava Sudski savjet dvotrećinskom većinom na predlog Opšte sjednice Vrhovnog suda, Sudski savjet čini predsjednik Vrhovnog suda, četiri člana iz reda sudija koje bira i razrješava Konferencija sudija, četiri ugledna pravnika koje bira i razrješava Skupština na predlog nadležnog radnog tijela Skupštine i ministar pravde. Vrhovnog državnog tužioca bira i razrješava Skupština na predlog Tužilačkog savjeta, dvotrećinskom većinom, ako ne bude izabran u prvom krugu u drugom krugu tročetinskom većinom na predlog nadležnog radnog tijela Skupštine. Državne tužioce i rukovodioce državnih tužilaštava bira i razrješava Tužilački savjet. Tužilački savjet čini Vrhovni državni tužilac, pet članova iz reda državnih tužilaca koje bira i razrješava Konferencija državnih tužilaca, četiri ugledna pravnika, koje bira i razrješava Skupština i predstavnik ministarstva pravde. Predsjednik Crne Gore proglašava sastav Tužilačkog i

Sudskog savjeta. Tužilački savjet bira i razrješava državne tužioce i rukovodice državnih tužilaštava.

2.1.2 Zakon o sudovima

Zakon o sudovima („Sl. list RCG“, br. 05/02, 49/04 i „Sl. list CG“, br. 22/08, 39/11 i 46/13) uređuje: osnivanje, organizaciju i nadležnost sudova; uslove za izbor sudija i sudija porotnika; organizaciju rada sudova; pravosudnu upravu; finansiranje rada sudova i druga pitanja od značaja za funkcionisanje sudova.

2.1.3 Zakon o Sudskom savjetu

U skladu sa Ustavom i Zakonom o Sudskom savjetu, Sudski savjet kao samostalan i nezavistan organ, nadležan je za izbor, razrješenje i utvrđivanje disciplinske odgovornosti sudija i predsjednika sudova. Sudski savjet obezbjeđuje samostalnost i nezavisnost sudija, štiti sud i sudije od političkog uticaja, vrši kontrolu rada sudova i sudija, odlučuje o disciplinskoj odgovornosti sudija i vrši niz drugih poslova utvrđenih Ustavom i zakonom.

Sudijska funkcija je stalna. Sudije uživaju funkcionalni imunitet, a mogu biti razriješeni funkcije i prestati im sudijska funkcija samo u slučajevima propisanim Ustavom.

Sudija i predsjednik suda se biraju na osnovu javnog oglašavanja. Sudski savjet pribavlja mišljenje o stručnim i radnim kvalitetima za vršenje sudijske funkcije za svakog kandidata. Zakonom su propisani kriterijumi za izbor sudija koji se prvi put biraju, kriterijumi za sudije koje već vrše svoju funkciju, kao i posebni kriterijumi za izbor predsjednika sudova.

Sudija sudi i odlučuje samostalno i nezavisno. Sudijska funkcija se ne smije vršiti ni pod čijim uticajem. Niko ne smije da utiče na sudiju u vršenju sudijske funkcije.

2.1.4 Zakon o državnom tužilaštvu

Zakonom o državnom tužilaštvu, u skladu sa Ustavom, propisano je da državno tužilaštvo vrši poslove gonjenja učinilaca krivičnih djela i drugih kažnjivih djela koja se gone po službenoj dužnosti, ulaže pravna sredstva u okviru svoje nadležnosti i vrši druge poslove određene zakonom, kao i sastav i organizacija rada Tužilačkog savjeta.

2.1.5 Zakon o unutrašnjim poslovima

Zakon o unutrašnjim poslovima donijet u julu 2012. godine, imao je za cilj da unutrašnje poslove organizaciono, funkcionalno i sadržinski zaokruži na jednom mjestu i da je Uprava policije, do tada samostalnog organa uprave, pozicionira kao organ u sastavu Ministarstvu unutrašnjih poslova. Ovakav pristup je zahtijevao precizno definisanje pojma unutrašnjih poslova, koji obuhvataju policijske, upravne unutrašnje poslove i druge poslove utvrđene ovim i posebnim zakonima. Ovaj Zakon predstavlja izuzetno važan korak na putu ka harmonizaciji pravnih normi Crne Gore sa standardima EU i SE.

U prilog tome, novina u odnosu na prethodni zakon je propisivanje posebnih uslova za izbor direktora policije, za koga može biti imenovano lice koje, pored opštih uslova propisanih zakonom, ispunjava i posebni uslov da ima najmanje deset godina radnog iskustva, od čega najmanje tri godine iskustva na rukovodećim radnim mjestima u organima državne uprave. Njega na osnovu javnog konkursa imenuje i razrješava Vlada Crne Gore na predlog ministra unutrašnjih poslova. Predlog za imenovanje direktora Vlada dostavlja Skupštini Crne Gore radi davanja mišljenja. Direktor može imati jednog ili više pomoćnika koje, na njegov predlog postavlja ministar. Direktor ne može biti član političke partije, niti politički djelovati. Direktor za svoj rad i rad policije odgovara ministru i Vladi.

Imajući u vidu značaj policijskih poslova, kao sadržinski i suštinski najvećeg dijela unutrašnjih poslova, ovim zakonom su na sveobuhvatan način uređena pitanja koja se odnose na jasno definisanje policijskih poslova, ovlašćenja i statusa policijskih službenika. Jedan od ciljeva koji se postiže ovim zakonom je da policijsko postupanje bude jasno uređeno, ali jednostavnije, brže i ekonomičnije. Policijski posao mora biti precizno uređen, posebno u situacijama u kojima se njegovim obavljanjem zadire u osnovna prava i slobode građana, a isto tako i onda kada su baš ta prava i slobode povod i predmet zaštite koja se ostvaruje izvršavanjem policijskog posla.

2.1.6 Uredba o organizaciji i načinu rada državne uprave

Zakon o državnoj upravi propisano je da državna uprava vrši poslove uprave na osnovu Ustava, zakona, drugih propisa i opštih akata. Poslove državne uprave vrše ministarstva i drugi organi uprave. Na osnovu Uredbe o organizaciji i načinu rada državne uprave organi uprave u sastavu Ministarstva finansija su: Poreska uprava, Uprava carina, Uprava za igre na sreću, Uprava za imovinu i Uprava za nekretnine.

Poreska uprava, između ostalog, vrši poslove uprave koji se odnose na: registraciju privrednih subjekata, utvrđivanje pojedinačnih poreskih obaveza za sva fizička i pravna lica; poresku kontrolu; sprječavanje i otkrivanje krivičnih djela.

Uprava carina, između ostalog, vrši poslove uprave koji se odnose na: carinski nadzor; carinjenje robe; kontrolu robe čiji je uvoz, odnosno izvoz posebno regulisan; sprječavanje i otkrivanje krivičnih djela u carinskom postupku.

Uprava za nekretnine, između ostalog, vrši poslove koji se odnose na: iniciranje uređivanja svojinsko-pravnih odnosa na nepokretnostima; izradu standarda geodetskih radova iz oblasti premjera, izradu katastra nepokretnosti i podzemnih instalacija; vođenje upravnog postupka u oblasti svojinsko-pravnih odnosa i katastra i obezbjeđenje primjene i izvršavanja stvarno-pravnih i imovinskih propisa u Crnoj Gori; procjenu vrijednosti nepokretnosti; planiranje, projektovanje, analizu i ocjenu tačnosti radova na izradi premjera, katastra nepokretnosti i kartografskih radova;

2.2 PROPISI NA OSNOVU KOJIH SE POSTUPA U PREDMETIMA KORUPCIJE I ORGANIZOVANOG KRIMINALA

Propisi na osnovu kojih se postupa u predmetima korupcije i organizovanog kriminala u proteklom periodu su značajano unaprijeđeni i u najvećoj mjeri usaglašeni sa međunarodnim standardima Ujedinjenih nacija, Savjeta Evrope i Evropske unije.

2.2.1 Krivični zakonik

Krivičnim zakonikom („Službeni list RCG”, br. 70/03 i 47/06 i "Službeni list CG", br. 40/08, 64/11 i 40/13) propisana su krivična djela sa elementima korupcije koja su najvećoj mjeri usaglašeni sa standardima UN, Savjeta Evrope i Evropske unije u ovoj oblasti, tako da imamo sledeća:

Krivična djela protiv platnog prometa i privrednog poslovanja - Utaja poreza i doprinosa (čl. 264), zloupotreba monopolističkog položaja (čl. 270), neovlašćena upotreba tuđe firme (čl. 271), zloupotreba položaja u privrednom poslovanju (čl. 272), prouzrokovanje stečaja (čl. 273), Prouzrokovanje lažnog stečaja (čl. 274), zloupotreba ovlašćenja u privredi (čl. 276), primanje mita u privrednom poslovanju (čl. 276a), davanje mita u privrednom poslovanju (čl. 276b), narušavanje poslovnog ugleda i kreditne sposobnosti (čl. 277), lažan bilans (čl. 278), zloupotreba procjene (čl. 279), odavanje poslovne tajne (čl. 280), Onemogućavanje vršenja kontrole (čl. 282).

Krivična djela protiv službene dužnosti - Zloupotreba službenog položaja (čl. 416.), nesavjestan rad u službi (čl. 417), protivzakonita naplata i isplata (čl. 418), prevara u službi (čl. 419), pronevjera (čl. 420), protivzakoniti uticaj (čl. 422), navođenje na protivzakoniti uticaj (čl. 422a), primanja mita (čl. 423), davanja mita (čl. 424), primanje i davanje mita u privrednom poslovanju (čl. 276a i 276b), protivzakoniti uticaj (čl. 422); navođenje na protivzakoniti uticaj (čl. 422a), utaja poreza i doprinosa (čl. 264), pranja novca (čl. 268), zloupotrebe službenog položaja u privrednom poslovanju (čl. 276), računarske prevare (čl. 352), falsifikovanje dokumenata (čl. 412), falsifikovanje službenih dokumenata (čl. 414) i prevare u službi (čl. 419).

Krivična djela protiv javnog reda i mira: kriminalno udruživanje (čl. 401) i stvaranje kriminalne organizacije (čl. 401a).

Takođe, Krivičnim zakonikom propisani su kvalifikovani oblici za određena krivična djela ukoliko su ona izvršena od strane više lica na organizovan način.

U procesnom smislu organizovani kriminal podrazumijeva postojanje osnova sumnje da je krivično djelo rezultat djelovanja tri ili više lica udruženih u kriminalnu organizaciju, odnosno kriminalnu grupu, za koje se po zakonu može izreći kazna zatvora od četiri godine ili teža kazna, čiji je cilj vršenje teških krivičnih djela, radi sticanja nezakonite dobiti ili moći, u slučaju kad su ispunjena najmanje tri od sljedećih uslova:

- a) da je svaki član kriminalne organizacije, odnosno kriminalne grupe imao unaprijed određeni ili očigledno određivi zadatak ili ulogu;

- b) da je djelovanje kriminalne organizacije, odnosno kriminalne grupe planirano na duže vrijeme ili za neograničeni vremenski period;
- v) da se djelovanje kriminalne organizacije, odnosno kriminalne grupe zasniva na primjeni određenih pravila unutrašnje kontrole i discipline članova;
- g) da se djelovanje kriminalne organizacije, odnosno kriminalne grupe planira i sprovodi u međunarodnim razmjerama;
- d) da se u djelovanju kriminalne organizacije, odnosno kriminalne grupe primjenjuje nasilje ili zastrašivanje ili da postoji spremnost za njihovu primjenu;
- đ) da se u djelovanju kriminalne organizacije, odnosno kriminalne grupe koriste privredne ili poslovne strukture;
- e) da se u djelovanju kriminalne organizacije, odnosno kriminalne grupe koristi pranje novca ili nezakonito stečene dobiti;
- ž) da postoji uticaj kriminalne organizacije, odnosno kriminalne grupe ili njenog dijela na političku vlast, sredstva javnog informisanja, zakonodavnu, izvršnu ili sudsku vlast ili na druge važne društvene ili ekonomske činioce.

2.2.2 Zakonik o krivičnom postupku

Zakonikom o krivičnom postupku („Službeni list CG, br. 57/09 i 49/10), između ostalog, uvedena je tužilačka istraga. Svakako, jedno od najznačajnijih pitanja jeste promjena koncepta istrage, odnosno njenog izmještanja iz suda i povjeravanja državnom tužilaštvu. Tužilačka istraga uvedena je u avgustu 2010. godine, u predmetima organizovanog kriminala, a od 2011. godine za sva krivična djela. Sudstvo je zadržalo ulogu u dijelu postupanja u istrazi. Sudija za istrage odlučuje o svim pitanjima vezanim za ograničenje ljudskih prava u istrazi, kao što je određivanje pritvora, donošenje naredbe o određivanju mjera tajnog nadzora, donošenje naredbe o pretresanju stana i slično. Takođe, Zakonik o krivičnom postupku sadrži i mjere za zaštitu svjedoka u toku postupka, kao npr. saslušanje pod pseudonimom, sa zaštitnim zidom, saslušanje svjedoka saradnika.

2.2.3 Zakon o odgovornosti pravnih lica za krivična djela

Zakon o odgovornosti pravnih lica za krivična djela („Službeni list RCG“, broj 02/07 i „Službeni list CG“, broj 30/12) propisuje odgovornost za krivična djela pravnih lica. Ovaj zakon predviđa kazne za pravna lica za krivično djelo koje je počinilo odgovorno lice i to izricanje novčane kazne ili kaznu ukidanja pravnog lica. Zakonom se takođe predviđa zaplijena i oduzimanje imovinske koristi stečene kriminalnom djelatnošću kao i upravljanje oduzetom imovinom.

2.2.4 Zakon o zaštiti svjedoka

Zakon o zaštiti svjedoka („Službeni list RCG“, br 65/04) uređuje uslove i postupak za pružanje zaštite i pomoći svjedoku van suda kada postoji osnovana bojazan da bi davanjem iskaza u cilju dokazivanja krivičnog djela, za koje je ovim zakonom predviđena mogućnost zaštite, bio izložen stvarnoj i ozbiljnoj opasnosti po život, zdravlje, fizički integritet, slobodu ili imovinu većeg obima, a druge mjere zaštite nijesu

dovoljne. Zaštita svjedoka, odnosno njemu bliskog lica obezbjeđuje se primjenom Programa zaštite svjedoka.

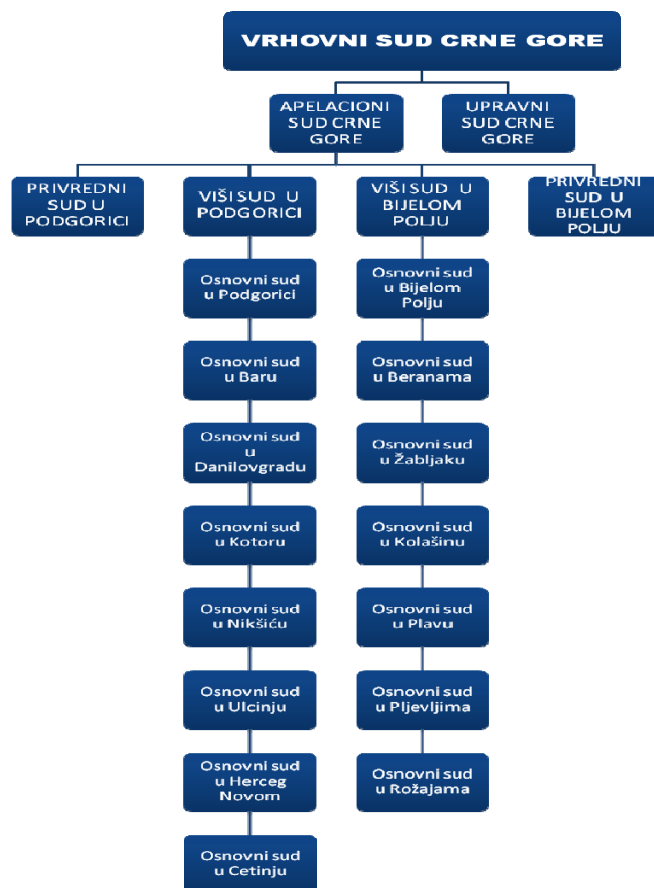
III INSTITUCIONALNI OKVIR I SARADNJA

3.1 DRŽAVNI ORGANI I ORGANI UPRAVE KOJI SE BORE PROTIV ORGANIZOVANOG KRIMINALA I KORUPCIJE

Sudovi i državna tužilaštva su državni organi koji se bore protiv kriminala, a ključnu ulogu u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije imaju specijalizovana odjeljenja u dva viša suda u Podgorici i Bijelom Polju i Odjeljenje za suzbijanje organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina u Vrhovnom državnom tužilaštvu. Kao organi uprave koji sa aspekta svoje nadležnosti imaju značaj udio u procesuiranju učinilaca krivičnih djela organizovanog kriminala i korupcije su Uprava policije, Poreska uprava, Uprava carina i Uprava za nekretnine.

3.1.1 Sudstvo

U skladu sa Zakonom o sudovima sudski sistem čine 15 osnovnih sudova, dva viša, dva privredna, Apelacioni, Upravni i Vrhovni sud, kao najviši sud u Crnoj Gori. U okviru dva viša suda funkcionišu dva Specijalizovana odjeljenja za suzbijanje organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina.

Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima („Sl. list CG, br. 22/08), kojim je propisano da se za suđenje u predmetima krivičnih djela organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina obrazuju specijalizovana odjeljenja za suđenja u ovim predmetima u Višem sudu u Podgorici i Bijelom Polju. U skladu sa zakonom formirana su dva specijalizovana odjeljenja za suđenje u predmetima krivičnih djela organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina , i to:

Specijalizovano odjeljenje u Višem sudu Podgorica počelo je sa radom 1. septembra 2008.godine.

Specijalizovano odjeljenje u Višem sudu Podgorica		
	Sistematizovana radna mjesta	Popunjena radna mjesta
sudija	5	5
savjetnik	5	5
zapisničar	5	5
upisničar	1	1

Specijalizovano odjeljenje u Višem sudu Bijelo Polje počelo je sa radom 11. septembra 2008.godine.

Specijalizovano odjeljenje u Višem sudu Bijelo Polje		
	Sistematizovana radna mjesta	Popunjena radna mjesta
sudija	3	3
savjetnik	3	3
zapisničar	3	3
upisničar	1	1

Zakon o sudovima propisano je da je Viši sud nadležan da u prvom stepenu sudi u krivičnom postupku o krivičnim djelima organizovanog kriminala, bez obzira na visinu propisane kazne i krivičnom postupku za krivična djela sa elementima korupcije, i to: povreda ravnopravnosti u vršenju privredne djelatnosti; zloupotreba monopolističkog položaja; prouzrokovanje stečaja; prouzrokovanje lažnog stečaja; protivzakoniti uticaj; lažni bilans; zloupotreba procjene; odavanje poslovne tajne; odavanje i korišćenje berzanske tajne; primanje mita; davanje mita; zloupotreba službenog položaja, zloupotreba položaja u privrednom poslovanju, prevara u službi i zloupotreba ovlašćenja u privredi za koja je propisana kazna zatvora od osam godina i teža kazna.

U odnosu na koruptivna krivična djela nadležni su za postupanje viši i osnovni sudovi. Osnovni sudovi nadležni su za postupanje u predmetima koruptivnih krivičnih djela i to: zloupotreba položaja u privrednom poslovanju (čl.272 st. 1 i 2); zloupotreba ovlašćenja u privredi (čl. 276 st. 1 KZ); primanje mita u privrednom poslovanju (čl. 276a KZ); davanje mita u privrednom poslovanju (čl. 276b); zloupotreba službenog položaja (čl. 416 st.1 KZ); nesavjesan rad u službi (čl. 417 KZ); prevara u službi (čl. 419 st. 1 KZ) i navođenje na protivzakoniti uticaj (čl. 422a KZ). U okviru Apelacionog suda Crne Gore postoji krivično odjeljenje u kome se, između ostalog, nadležnost Apelacionog suda

odnosi i odlučivanje o žalbama protiv prvostepenih odluka viših sudova u predmetima za krivična djela organizovanog kriminala i korupcije.

3.1.2 Državno tužilaštvo

Poslove državnog tužilaštva obavlja 13 osnovnih državnih tužilaštava, dva viša i Vrhovno državno tužilaštvo u okviru koga je uspostavljeno i Odjeljenje za suzbijanje organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina kojim rukovodi Specijalni tužilac za suzbijanje organizovanog kriminala.

Osnovna državna tužilaštva se osnivaju za područje jednog ili više osnovnih sudova i područnih organa za prekršaje, a viša državna tužilaštva za područje višeg suda. Vrhovni državni tužilac postupa pred Vrhovnim sudom, Apelacionim sudom, Upravnim sudom i drugim sudovima u skladu sa zakonom.

Za poslove suzbijanja organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina nadležno je Odjeljenje za suzbijanje organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina, koje je obrazovano u Vrhovnom državnom tužilaštvu i njime rukovodi specijalni tužilac. Specijalni tužilac za svoj rad i rad Odjeljenja kojim rukovodi odgovara Vrhovnom državnom tužiocu.

Odjeljenje za suzbijanje organizovanog kriminala je obrazovano u Vrhovnom državnom tužilaštvu od 2004. godine, a od 2008. godine prošire je nadležnost ovog odjeljenja i za korupciju, ratne zločine i terorizam i centralizovano za cijelu teritoriju Crne Gore za krivična djela organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina i postupa pred dva Viša suda u Podgorici i Bijelom Polju.

Na osnovu Odluke o broju zamjenika Specijalnog tužioca, imenovano je sedam zamjenika. Funkciju zamjenika specijalnog tužioca trenutno vrši šest zamjenika. Za zamjenika specijalnog tužioca može biti imenovano lice koje ispunjava uslove za imenovanje višeg državnog tužioca. Zamjenika specijalnog tužioca, uz njegovu pisanu saglasnost, na predlog specijalnog tužioca, imenuje Tužilački savjet iz reda državnih tužilaca i zamjenika. Zamjenik specijalnog tužioca imenuje se na period od pet godina i može biti ponovo imenovan.

Odjeljenje za suzbijanje organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina u Vrhovnom državnom tužilaštvu		
	Sistematizovana radna mjesta	Popunjena radna mjesta
zamjenika	7	6
savjetnik	4	1
zapisničar	4	1
upisničar	2	1
stručno lice	3	2
kurir-vozač	1	1

Broj nosilaca tužilačke funkcije u Odjeljenju za suzbijanje organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina nije dovoljan da bi se blagovremeno radilo na predmetima koji su sada u nadležnosti Odjeljenja. Ovo posebno kada su u pitanju predmeti koji se vode u KTR upisniku. To su predmeti koje na nadležnost, preko Vrhovnog državnog tužilaštva dostavljaju osnovni državni tužioci jer iz same prijave proizilazi da bi se moglo raditi o krivičnim djelima organizovanog kriminala ili korupcije, kao predmeti (što je veoma često u praksi) u kojima nevladine organizacije, političke partije, građani ili advokati podnose prijave zbog krivičnih djela iz nadležnosti Odjeljenja. Iako u konačnom rezultati izviđaja u ovim slučajevima ne upućuju na zaključak da je izvršeno krivično djelo iz nadležnosti Odjeljenja, sam rad u ovim predmetima je složen i obiman da bi postojeći broj zamjenika specijalnog tužioca mogao da blagovremeno obradi ove slučajeve.

Ukoliko bi nadležnost budućeg specijalnog tužilaštva bila proširena u odnosu na sadašnju nadležnost Odjeljenja onda bi svakako trebalo znatno povećati broj zamjenika i službenika tog tužilaštva.

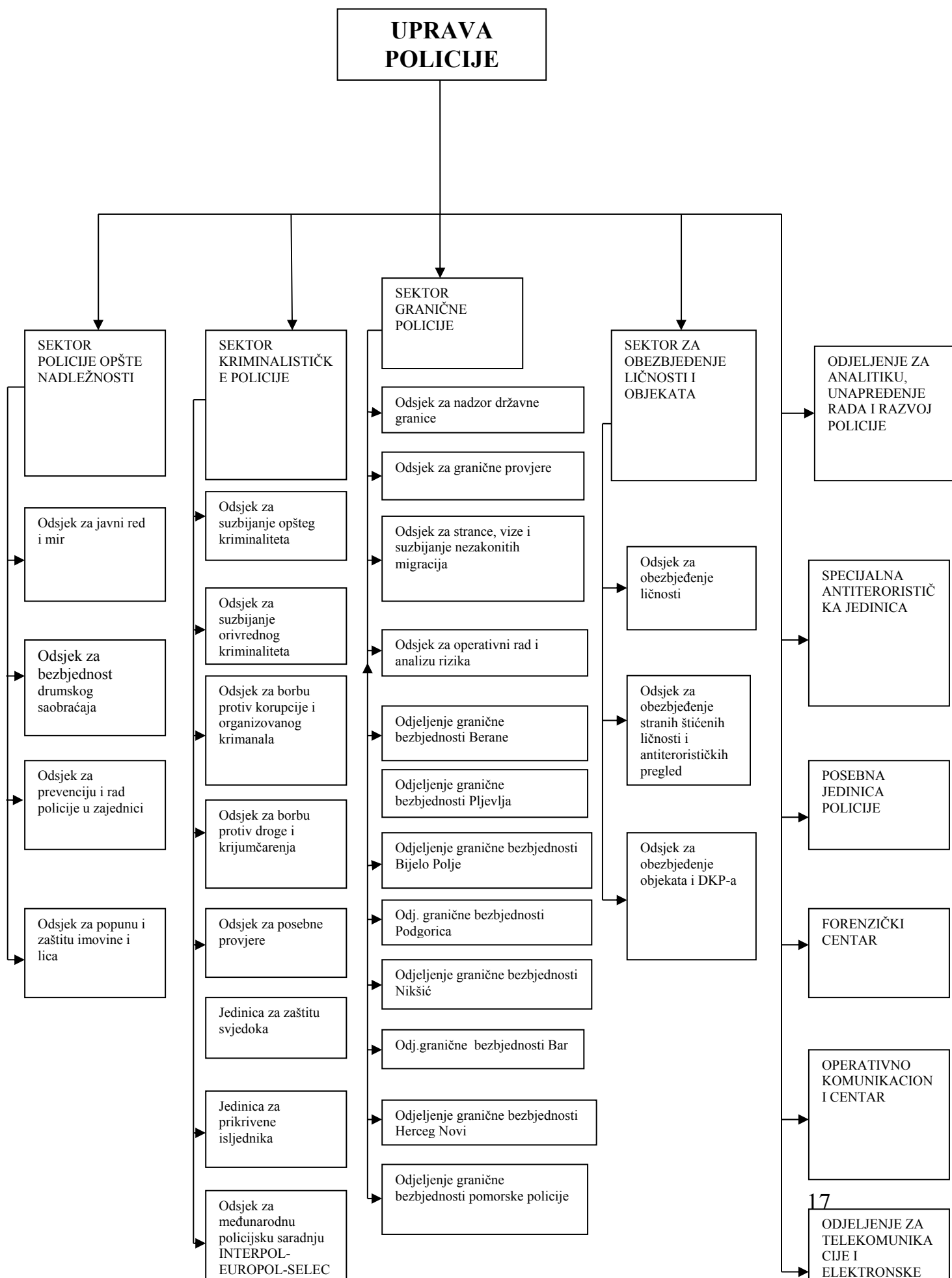
3.1.3 Uparva policije

Zakonom o unutrašnjim poslovima Uprava policije je definisana kao organ uprave u sastavu Ministarstva unutrašnjih poslova, dok se Uredbom o organizaciji i radu državne uprave bliže propisuje način funkcionisanja ovog organa.

Uprava policije vrši poslove koji se odnose na: zaštitu bezbjednosti građana i Ustavom utvrđenih sloboda i prava; zaštitu imovine; sprječavanje vršenja i otkrivanje krivičnih djela i prekršaja; pronalaženje i hvatanje učinilaca krivičnih djela i prekršaja i njihovo dovođenje pred nadležne organe; održavanje javnog reda i mira; obezbjeđivanje javnih skupova i drugih okupljanja građana; obezbjeđivanje određenih ličnosti i objekata; nadzor i kontrolu bezbjednosti u saobraćaju; nadzor i obezbjeđenje državne granice i vršenje granične kontrole; kontrolu kretanja i boravka stranaca; obezbjeđivanje uslova za nesmetan rad sudova, održavanje reda, zaštitu lica i imovine; kriminalistička vještačenja i istraživanja, kriminalističke i druge evidencije; međunarodnu policijsku saradnju; izradu analiza, elaborata, studija i praćenje određenih bezbjednosnih pitanja; kao i druge poslove koji su joj određeni u nadležnost.

U okviru Uprave policije su sljedeći sektori:

1. Sektor policije opšte nadležnosti
2. Sektor kriminalističke policije
3. Sektor granične policije
4. Sektor za obezbjeđenje ličnosti i objekata

U Analizi je posebna pažnja posvećena: Sektor kriminalističke policije i Sektor granične policije.

3.1.3.1 Sektor kriminalističke policije

U okviru Sektora kriminalističke policije funkcionišu:

3.1.3.1.1 Odsjek za suzbijanje opšteg kriminaliteta

Odsjek za suzbijanje opšteg kriminaliteta vrši poslove koji se odnose na: pronalaženje i lišavanje slobode počinitelja krivičnih djela iz oblasti opšteg kriminaliteta; preduzimanje mjera i aktivnosti na spriječavanju vršenja krivičnih djela opšteg kriminaliteta; praćenje, proučavanje stanja i pojava oblika opšteg kriminaliteta; kriminalističku procjenu ugroženosti pojedinim krivičnim djelima opšteg kriminaliteta određenih područja; unaprijeđenje metoda rada u efikasnosti otkrivanja krivičnih djela opšteg kriminaliteta.

U Odsjeku za suzbijanje opšteg kriminaliteta su:

1. Grupa za suzbijanje krvnih delikata
2. Grupa za suzbijanje imovinskih delikata
3. Grupa za suzbijanje krivičnih djela iz oblasti terorizma i zaštite od PEH-a
4. Grupa za potražnu djelatnost

3.1.3.1.2 Odsjek za suzbijanje privrednog kriminaliteta

Odsjek za suzbijanje privrednog kriminaliteta vrši poslove koji se odnose na: pronalaženje i lišavanje slobode počinitelja krivičnih djela privrednog kriminaliteta; preduzimanje mjera i aktivnosti na spriječavanju vršenja krivičnih djela privrednog kriminaliteta; praćenje, proučavanje stanja i pojava oblika privrednog kriminaliteta; kriminalističku procjenu ugroženosti pojedinim krivičnim djelima privrednog kriminaliteta određenih područja; unaprijeđenje metoda rada u efikasnosti otkrivanja krivičnih djela privrednog kriminaliteta; predlaganje i kontrolisanje toka finansijskih istraga na pojedinim predmetima; ostvarivanje i unapređenje saradnje sa tužilačkom organizacijom.

U Odsjeku za suzbijanje privrednog kriminaliteta su:

1. Grupa za suzbijanje krivičnih djela protiv službene dužnosti i pravnog saobraćaja
2. Grupa za suzbijanje krivičnih djela protiv platnog prometa i privrednog poslovanja
3. Grupa za suzbijanje krivičnih djela protiv imovine, intelektualne svojine, životne sredine i uređenja prostora

3.1.3.1.3 Odsjek za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije

Odsjek za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije vrši poslove koji se odnose na: praćenje i analiziranje stanja i kretanja organizovanog kriminala; praćenje i analiziranje međunarodnih kriminalnih grupa koje su u vezi sa nosiocima kriminalnih aktivnosti - državljanima Crne Gore; definisanje centara organizovanog kriminala; identifikovanje, praćenje i proučavanje organizovanog kriminala; vršenje procjene ugroženosti i štete prouzrokovane organizovanim kriminalom; sprovođenje operativnih aktivnosti u odnosu na grupe i pojedince; iniciranje prema Specijalnom tužiocu primjenu mjera tajnog nadzora; neposredno učestvovanje u postupku identifikacije imovinske koristi stečene vršenjem krivičnog djela i njeno oduzimanje; vršenje razmjene podataka o zaplijeni predmeta krivičnog djela koja su tranzitirala preko teritorije Crne Gore, o imovinskoj koristi stečenoj organizovanim kriminalom, a identifikovanoj u drugoj državi, o vezama između kriminalnih organizacija, naročito u pogledu njihovih kriminalnih namjera i planova, a koje su na bilo koji način u vezi sa Crnom Gorom.

U Odsjeku za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije su:

1. Grupa za suzbijanje organizovanog opšteg kriminala
2. Grupa za suzbijanje organizovanog ekonomskog kriminala
3. Grupa za suzbijanje korupcije

3.1.3.1.4 Odsjek za borbu protiv droge i krijumčarenja

Odsjek za borbu protiv droge i krijumčarenja vrši poslove koji se odnose na: pronalaženje i lišavanje slobode učinilaca krivičnih djela iz oblasti zloupotrebe droga, analitičko praćenje i proučavanje stanja kriminaliteta u ovoj oblasti; prikupljanje informacija, planiranje i realizovanje složenih operativnih obrada; međunarodnu saradnju po pitanju problematike droge, a naročito presijecanje međunarodnih lanaca krijumčarenja droge, akcijama na širem planu, predmetima organizovanih kriminalnih grupa koje se bave krivičnim djelima u vezi sa drogama; poslove suzbijanja narkomanije u smislu tzv. »ulične» prodaje i rasturanja droge; analitičko praćenje trendova prodaje i konzumiranja droge, broja i strukture prestupnika i uživalaca i u skladu sa tim, izrađivanje planova preventivnog djelovanja.

U Odsjeku za borbu protiv droge i krijumčarenja su:

1. Grupa za suzbijanje heroina i prekursora
2. Grupa za suzbijanje produkata canabisa
3. Grupa za suzbijanje kokaina i sintetičkih droga
4. Grupa za suzbijanje droge Podgorica
5. Grupa za suzbijanje droge Nikšić
6. Grupa za suzbijanje droge Bar, Budva i Ulcinj
7. Grupa za suzbijanje droge Herceg Novi, Kotor i Tivat
8. Grupa za suzbijanje droge Bijelo Polje, Berane i Pljevlja

3.1.3.1.5 Odsjek za posebne provjere

Odsjek za posebne provjere vrši kriminalističko-obavještajne poslove koji se odnose na: prikupljanje podataka i informacija iz oblasti kriminaliteta; procjenu predloga i realizaciju mjera tajnog nadzora (nadzor telekomunikacija, opservaciju i dokumentovanje, audio i video nadzor) u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima; preduzimanje, sprovođenje i plansko organizovanje tajnih operativno-taktičkih mjera i radnji prema bezbjednosno interesantnim licima i objektima nad kojima je Policija uspostavila određene oblike operativnih aktivnosti; prikupljanje i analiza obavještajnih podataka koji su od značaja za spriječavanje i suzbijanje svih vidova kriminaliteta, kao i podataka koji su od značaja za vođenje kriminalističke obrade. U Odsjeku za posebne provjere su 4 grupe.

3.1.3.1.6 Jedinica za zaštitu svjedoka

Jedinica za zaštitu svjedoka vrši poslove koji se odnose na: zaštitu svjedoka u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti svjedoka; sprovođenje hitnih mjera zaštite shodno Programu zaštite i i obavljanje drugih poslova iz djelokruga Jedinice.

3.1.3.1.7 Jedinica za prikrivene isljednike (P1)

Jedinica za prikrivene isljednike vrši poslove koji se odnose na: sprovođenje mjere tajnog nadzora-angažovanje prikrivenog isljednika i saradnika u skladu sa Zakonikom o krivičnom postupku, Zakonom o unutrašnjim poslovima i drugim pozitivnim propisima; prikupljanje bezbjednosno korisnih informacija uz prikrivanje svrhe prikupljanja s prikrivenim svojstvom policijskog službenika; obezbjeđivanje dokaza za pokretanje i vođenje krivičnog postupka.

3.1.3.1.8 Odsjek za međunarodnu policijsku saradnju INTERPOL-EUROPOL-SELEC

Odsjek za međunarodnu policijsku saradnju INTERPOL-EUROPOL-SELEC vrši poslove koji se odnose na: međunarodnu policijsku saradnju, kao Nacionalni centralni biro Interpol-a (NCB Interpol), Nacionalni biro Europol-a (NB Europol); kao nacionalna kontakt tačka za saradnju sa SELEC Centrom i drugim međunarodnim policijskim organizacijama koje se bave suzbijanjem kriminala; direktnu razmjenu informacija sa policijama i pravosudnim organima drugih zemalja i sprovođenje aktivnosti u vezi sa sprječavanjem i otkrivanjem krivičnih djela i njihovih učinilaca, traganjem za počiniocima krivičnih djela u cilju privođenja pravosudnim organima radi vođenja postupka ili izvršenja krivičnih sankcija; postupanje po zahtjevima domaćih i inostranih pravosudnih organa u procesu pružanja međunarodne pravne pomoći u krivičnim stvarima; prikupljanje podataka i sačinjavanje periodičnih strateških i operativnih planova za budući rad odsjeka; koordiniranje međunaradnom policijskom saradnjom na multilateralnoj osnovi, koja se ostvaruje kroz učešće predstavnika policije u radu međunarodnih organizacija i institucija, kao i u projektima vezanim za međunarodnu policijsku saradnju; razmjena informacija sa organima uprave, ministarstvima i drugim

službama koje se bave prevencijom i suzbijanjem kriminala, te pravosudnim organima, putem sigurnog komunikacionog linka, koji obezbjeđuje zaštitu ličnih podataka i tajnost podataka.

U Odsjeku za međunarodno policijsku saradnju INTERPOL-EUROPOL-SELEC su:

1. Grupa za međunarodne potrage i ekstradicije
2. Grupa za međunarodnu operativnu saradnju
3. Grupa za podršku

Sektor kriminalističke policije		
Organizacione jedinice	Sistematizovana radna mjesta	Popunjena radna mjesta
Pomoćnik direktora	1	1
Odsjek za suzbijanje opšteg kriminaliteta	18	15
Odsjek za suzbijanje privrednog kriminaliteta	9	9
Odsjek za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije	30	24
Odsjek za borbu protiv droge i krijumčarenja	55	48
Odsjek za posebne provjere.	60	53
Jedinica za zaštitu svjedoka	6	5
Jedinica za prikrivene isljednike (PI)	5	2
Odsjek za međunarodnu policijsku saradnju	28	21
UKUPNO ¹	212	178

3.1.3.2 Sektor granične policije

U okviru ovog sektora vrše se poslovi koji se odnose na: obezbjeđenje nepovredivosti državne granice; zaštitu života i zdravlja ljudi; otkrivanje i spriječavanje izvršenja krivičnih djela i prekršaja i lišavanje slobode njihovih izvršilaca; spriječavanje nezakonitih migracija; kontrole lica, saobraćajnih sredstava i stvari u dubini teritorije radi spriječavanja nezakonitog ulaska i boravka u Crnoj Gori i spriječavanja prekograničnog kriminala; otkrivanja i spriječavanja krivičnih djela, prekršaja i pronalaženja i hvatanja njihovih izvršilaca u teritorijalnim vodama Crne Gore; učešća u rješavanju povreda državne granice koje ne predstavljaju granični incident; traganja i spašavanje ljudi, plovila i materijalnih dobara; saradnje i razmjene informacija od značaja za suzbijanje i spriječavanje svih obilika prekograničnog kriminala sa pripadnicima graničnih policija susjednih zemalja; senzorske identifikacije bezbjednosno interesantnih objekata; obezbjeđenja prostora graničnog prelaza; kontrolu kretanja i boravka svih kategorija stranaca; kontrolu bavljenja određenim djelatnostima stranaca; neposredno praćenje i proučavanje problematike kretanja i boravka stranaca i predlaganje odgovarajućih mjera; prikupljanja operativnih informacija o krivičnim djelima koja se izvrše na teritoriji nadležnosti Sektora granične policije; praćenja i proučavanja pojava oblika kriminala; distribucije informacija njihovim korisnicima po linijama rada.

U okviru Sektora su:

¹ U Sektoru kriminalističke policije predviđeni su relevantni profili službenika sa visokom stručnom spremom i službenika sa višim i srednjim stručnim obrazovanjem

1. Odsjek za nadzor državne granice
2. Odsjek za granične provjere
3. Odsjek za strance, vize i suzbijanje nezakonitih migracija
4. Odsjek za operativni rad i analizu rizika
5. Odjeljenja granične bezbjednosti
6. Odjeljenje granične bezbjednosti pomorske policije

Sektor granične policije		
Organizacione jedinice	Sistematizovana radna mjesta	Popunjena radna mjesta
Pomoćnik direktora	1	1
Odsjek za nadzor državne granice	24	22
Odsjek za granične provjere	5	4
Odsjek za strance, vize i suzbijanje nezakonitih migracija	41	38
Odsjek za operativni rad i analizu rizika	8	8
Odjeljenja granične bezbjednosti	1241	1160
Odjeljenje granične bezbjednosti pomorske policije	165	122
UKUPNO	1485	1355

3.1.4 Poreska uprava

Poreska uprava je organ uprave u sastavu Ministarstva finansija. Pored poslova koji se odnose na registraciju privrednih subjekata, kontrolu obračuna i naplate poreza, doprinosa i drugih javnih prihoda, Poreska uprava vrši poslove koji imaju značajnu ulogu sa bezbjedonosnog aspekta a odnose se na otkrivanje i sprečavanje prekršaja i krivičnih djela u vezi primjene poreskih propisa.

Aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Poreske uprave, pored postojećih sektora: za usluge i registraciju; za obradu poreskih prijava i poreskih uplata; za informacionu tehnologiju u oblasti poreskog sistema; za plan i analizu; za praćenje poreskih propisa i inspekcijski nadzor predviđeno je formiranje novog sektora - za poresku policiju. Sektor za poresku policiju vrši poslove koji se odnose na: borbu protiv poreskih utaja, sive ekonomije, koordinaciju aktivnosti sa drugim organima na suzbijanju pojava sprečavanja pranja novca, organizovanog kriminala, koruptivnih radnji u privredi, otkrivanju krivičnih djela protiv platnog prometa i privrednog poslovanja, kao i drugih krivičnih djela iz oblasti poreskog i privrednog kriminaliteta

3.1.5 Uprava carina

Uprava carina je organ uprave u sastavu Ministarstva finansija, koji pored fiskalnog aspekta rada (naplata dažbina u korist države) ima veoma značajnu ulogu sa bezbjedonosnog aspekta. Ovaj aspekt djelatnosti Uprave carina podrazumijeva između ostalog, otkrivanje i sprečavanje vršenja prekršaja i krivičnih djela na carinskom području Crne Gore propisanih Carinskim zakonom odnosno Krivičnim zakonikom.

3.1.6 Uprava za nekretnine

Uprava za nekretnine je organ uprave u sastavu Ministarstva finansija, koji pored dijela poslova koji se odnose na fiskalni aspekt, ima veoma značajnu ulogu sa bezbjedonosnog aspekta. Podaci kojima raspolaže Uprava za nekretnine mogu da predstavljaju dobru osnovu u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala za one organe koji po službenoj dužnosti vrše istrage, jer katastarski operat posjeduje istoriju promjena vlasništva nad nepokretnostima od momenta njihovog nastanka pa do posljednje promjene.

3.2 OVLAŠĆENJA DRŽAVNIH ORGANA I ORGANA UPRAVE ZA BORBU PROTIV ORGANIZOVANOG KRIMINALA I KORUPCIJE

3.2.1 Sudstvo

Shodno ZKP-u, sudija za istragu ima isključivu nadležnost za naređivanje sljedećih dokaznih radnji: donosi naredbu za pretresanje stana, drugih prostorija i lica, kao i naredbu za privremeno oduzimanje predmeta, na predlog državnog tužioca, na zahtjev državnog tužioca donosi naredbu za sprovođenje ekshumacije leša. Sudija za istragu je nadležan i za određivanje nekih od mjera tajnog nadzora (čl. 157 st. 1 ZKP-a).

3.2.2 Državno tužilaštvo

Državni tužilac na osnovu ZKP-a, kao osnovno pravo i dužnost ima gonjenje učinilaca krivičnih djela. Za krivična djela za koja se goni po službenoj dužnosti državni tužilac je nadležan da: izdavanjem obavezujućih naloga ili neposrednim rukovođenjem usmjerava radnje organa uprave nadležnog za policijske poslove (u daljem tekstu: policija) u izviđaju; donosi rješenja o odlaganju krivičnog gonjenja kad je to predviđeno ovim zakonikom i odbacuje krivične prijave iz razloga pravičnosti; donosi naredbe o sprovođenju istrage, sprovodi istragu i vrši neodložne dokazne radnje u izviđaju; sa okrivljenima u skladu sa ovim zakonikom zaključuje sporazume o priznanju krivice nakon što je prikupio dokaze u skladu sa ovim zakonikom; podiže i zastupa optužnice, odnosno optužne predloge pred nadležnim sudom; izjavljuje pravne lijekove protiv sudskih odluka; vrši i druge radnje određene ovim zakonikom. Policija i drugi državni organi dužni su da prije svake preduzete radnje, osim u slučaju hitnosti, obavijeste nadležnog državnog tužioca. Policija i drugi državni organi nadležni za otkrivanje krivičnih djela dužni su da postupe po zahtjevu nadležnog državnog tužioca. Državni tužilac je dužan da u toku istrage sa jednakom pažnjom utvrdi činjenice koje terete okrivljenog i one koje mu idu u prilog.

Specijalni tužilac preduzima radnje na koje je ovlašćen pred stvarno i mjesno nadležnim sudom ili drugim državnim organom pred kojim postupa, u skladu sa zakonom. Nadležan je za krivična djela organizovanog kriminala i za krivična djela sa elementima korupcije i to: povreda ravnopravnosti u vršenju privredne djelatnosti, zloupotreba monopolističkog položaja, prouzrokovanje stečaja, prouzrokovanje lažnog stečaja, protivzakoniti uticaj, lažni bilans, zloupotreba procjene, odavanje poslovne tajne, odavanje i korišćenje

berzanske tajne, primanje mita, davanje mita, zloupotreba službenog položaja, zloupotreba položaja u privrednom poslovanju, prevara u službi i zloupotreba ovlaštenja u privredi za koja je propisana kazna zatvora od osam godina i teža kazna.

Kada u vršenju poslova iz svoje nadležnosti viši državni tužilac i osnovni državni tužilac dođu do saznanja da se u krivičnom predmetu radi o slučaju organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina, dužni su da, bez odlaganja, o tome obavijeste vrhovnog državnog tužioca i na njegov zahtjev ustupe predmet.

Kada na prethodno opisani ili na drugi način vrhovni državni tužilac dođe do saznanja da se radi o krivičnom djelu organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina, predmet će odmah dati u rad specijalnom tužiocu.

3.2.3 Uprava policije

Shodno ZKP-u, ovlaštenja Uprave policije kroz krivični postupak su sljedeća: može da traži obavještenja od građana, primijeni poligrafsko testiranje, izvrši analiziranje glasa, izvrši antiteroristički pregled, ograniči kretanje određenih lica na određenom prostoru za potrebno vrijeme, javno raspiše nagradu u cilju prikupljanja obavještenja, zatraži od pružaoca usluga elektronskih komunikacija provjeru identičnosti telekomunikacijskih adresa koje su u određenom vremenu uspostavile vezu, izvrši potreban pregled prevoznih sredstava, putnika i prtljaga, preduzme potrebne mjere u vezi sa utvrđivanjem identiteta lica i istovjetnosti predmeta, uzme uzorak za DNK analizu, raspiše potragu za licima i stvarima za kojima se traga, pregleda određene objekte i prostorije državnih organa, privrednih društava, drugih pravnih lica i preduzetnika u prisustvu odgovornog lica, ostvari uvid u njihovu dokumentaciju i po potrebi je oduzme, kao i da preduzme i druge potrebne radnje i mjere u skladu sa navedenim zakonikom; mogu neko lice lišiti slobode, ako postoji neki od razloga za određivanje pritvora; sastavlja i podnosi državnom tužiocu krivičnu prijavu, daje predlog za određivanje mjera tajnog nadzora za čije određivanje je nadležan državni tužilac, izvršava mjere tajnog nadzora.

U obavljanju policijskih poslova Uprava policije postupa u skladu sa utvrđenim standardima policijskog postupanja, Ustavom, zakonom i drugim propisima, kao i međunarodnim ugovorima koje je potvrdila Crna Gora. Uprava policije je obavezna da pruža pomoć državnim organima, organima lokalne uprave i pravnim licima u postupku izvršenja njihovih odluka, ako se u tom postupku očekuje ili pruža fizički otpor. Uslove i način pružanja pomoći drugim državnim organima, propisani su posebnim pravilnikom Ministarstva unutrašnjih poslova – Pravilnik o uslovima i načinu pružanja pomoći državnim organima, organima lokalne samouprave i pravnim licima u postupku izvršenja njihovih odluka (objavljen u „Službenom listu CG“ broj 15/13, od 22.03.2013 godine);

Zakon o unutrašnjim poslovima detaljno razrađuje izvorna policijska ovlaštenja, i to:

- 1) prikupljanje i obrada ličnih i drugih podataka;
- 2) pozivanje
- 3) davanje upozorenja i izdavanje naređenja;

- 4) upotrebljavanje tuđeg saobraćajnog sredstva i sredstva veza;
- 5) upotreba sredstava prinude;
- 6) preduzimanje prikrivenih policijskih radnji.

Policijski službenik primjenjuje policijska ovlašćenja po nalogu suda ili državnog tužioca, naređenju nadređenog službenika u skladu sa ovim zakonom; sopstvenoj inicijativi, ako nadređeni službenik nije prisutan, a razlozi hitnosti zahtjevaju postupanje bez odlaganja. Policijska ovlašćenja se mogu primjeniti samo ako su ispunjeni zakonom propisani uslovi za njihovu primjenu. Primjena policijskog ovlašćenja mora biti srazmjerna potrebi zbog koje se preduzima.

Policiji je dato ovlašćenje da može da prikuplja lične i druge podatke u mjeri koja je neophodna za vršenje policijskih poslova i primjenu policijskih ovlašćenja sa ciljem sprječavanja i suzbijanja kriminala i održavanja javnog reda i mira. Podaci se mogu prikupljati neposredno od lica ili drugih državnih organa, organa državne uprave, organa lokalne samouprave, organizacija, ustanova ili drugih pravnih ili fizičkih, ukoliko nije moguće prikupiti lične podatke od lica na koja se ti podaci odnose, ili bi takvo prikupljanje ugrozilo primjenu policijskih ovlašćenja. U tom smislu organi, pravna i fizička lica koji na osnovu zakona u okviru svojih ovlašćenja vode zbirke podataka dužni su da, na pisani zahtjev policije dostave podatke koji su joj potrebni radi izvršavanja zakonom propisanih obaveza i ovlašćenja u okviru njene nadležnosti.

Pored redovnog prikupljanja podataka policija može da prikuplja podatke i na poseban način ukoliko bi izvršenje konkretnog policijskog posla ili zadatka bilo dovedeno u pitanje. Policija može da prikuplja podatke na poseban način samo ako:

- 1) postoji prijetnja za ugrožavanje života i tijela, sloboda i prava čovjeka ili građanina ili imovine od veće vrijednosti čije očuvanje je u javnom interesu;
- 2) se vrši sprječavanje izvršenja težih krivičnih djela koje izvršava neka grupa ili kriminalna organizacija, a sprječavanje kriminalnog djelovanja ne bi bilo moguće na drugi način.

Policijski službenik može, pod gore navedenim uslovima propisanim prikupljati podatke na poseban način, primjenom sledećih mjera:

- 1) praćenjem lica u neprekidnom trajanju do 24 časa ili sa prekidom u trajanju od dva dana;
- 2) prikrivenim snimanjem i korišćenjem video snimka lica i snimanjem razgovora koji nijesu privatni, u trajanju ne dužem od 30 dana.

Ako je to neophodno da bi se spriječilo vršenje krivičnih djela za koja se mogu narediti mjere tajnog nadzora u skladu sa zakonom, policijski službenik podatke prikupljene na poseban način može koristiti u postupku predlaganja mjera tajnog nadzora, kao činjenice iz kojih proističu potrebe njihovog preduzimanja odnosno kao razloge za postojanje osnova sumnje.

Pored prikupljanja i obrade ličnih i drugih podataka, policijski službenik je shodno članu 23 Zakona o unutrašnjim poslovima ovlašten da vrši pozivanje, daje upozorenja i izdaje naređenja, upotrebljava tuđe saobraćajno sredstvo, i upotrebljava sredstva prinude.

Policijski službenik je ovlašten da u toku izvršavanja određenog policijskog posla, sprovodi prikrivene policijske radnje, ako je očigledno da se drugim radnjama ne može ostvariti cilj policijskog posla. Prikrivene policijske radnje su: motrenje, pratnja i klopka.

3.2.4 Uprava carina

Službenici Uprave carina shodno Carinskom zakonu i Zakonu o carinskoj službi, kao i drugim propisima imaju ovlašćenja u provođenju mjera carinskih istraga i obavještajnog rada, radi sprječavanja i otkrivanja carinskih prekršaja i krivičnih djela počinjenih kršenjem carinskih propisa, te podnošenja prijave nadležnom tužilaštvu.

Prilikom obavljanja poslova iz svoje nadležnosti, službenici Odsjeka za carinske istrage vrše nadzor nad sprovođenjem odredbi Carinskog zakona i ukoliko utvrde da je došlo do povrede istih, podnose zahtjeve odnosno naloge za pokretanje prekršajnog postupka. Saznanja kao i sve druge činjenice za koje postoje osnovi sumnje da u svom opisu imaju obilježja sadržana u nekom od krivičnih djela propisanim u Krivičnom zakonu dostavljaju se nadležnom Državnom tužiocu.

Na osnovu zakonske obaveze koja se tiče kontrole prijavljenog i neprijavljenog prenošenja, preko državne granice, novca, čekova, hartija od vrijednosti, plemenitih metala i dragog kamenja, u iznosu i vrijednosti od 10.000 eura ili više i u vrijednosti manjoj od 10.000 eura, ako postoje razlozi za sumnju da se radi o pranju novca ili finansiranju terorizma, Uprava carina dostavlja Izvještaj Upravi za sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma na propisanim obrascima.

Službenici Uprave carina shodno ovlašćenjima a na osnovu sumnje da je izvršen prekršaj propisan Carinskim zakonom privremeno oduzimaju robu i podnose nalog za prekršaj odnosno Zahtjev za pokretanje prekršaja kod nadležnog područnog organa za prekršaje. U slučaju da prekršilac ne prihvati nalog za prekršaj isti se dostavlja navedenom organu na odlučivanje. Uprava carina se stara o privremeno oduzetoj robi koja se nakon pravosnažnosti odnosno odluke Suda, zavisno od propisanih zaštitnih mjera trajno oduzima ili vraća vlasniku nakon naplate carinskog duga.

3.2.5 Poreska uprava

Kada poreski inspektor u toku inspekcijskog nadzora, utvrdi da je povrijeđen Zakon o poreskoj administraciji ili drugi poreski propis ima obavezu i ovlašćenje da naredi preduzimanje sledećih mjera: dostavu potrebne dokumentacije i podataka; privremeno oduzimanje dokumentacije, opreme i sredstava rada; prinudno otvaranje ili zatvaranje objekata radi vršenja inspekcijskog nadzora; zabranu raspolaganja sredstvima na računu; zabranu obavljanja djelatnosti, odnosno obavljanje pojedinih poslova za određeno vrijeme; privremeno oduzimanje nezakonito ostvarene imovinske koristi; privremeno oduzimanje sirovina, repromaterijala, poluproizvoda, gotovih proizvoda i robe kada nema dokaza o načinu pribavljanja robe, kada se roba stavlja u promet od strane lica koje za to nije registrovano ili nema dokaza o porijeklu robe, kada se promet proizvoda vrši bez

propisane oznake, kada se roba transportuje bez propisane dokumentacije i kada se roba prodaje van poslovnog sjedišta ili drugog mjesta određenog od strane nadležnog državnog organa; podnese prijavu nadležnom organu za učinjeno krivično djelo ili privredni prestup i podnese zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka; izriče mandatnu kaznu; preduzima i druge mjere za koje je zakonom i drugim poreskim propisima ovlašten.

Poreska uprava dostavlja informacije i zapisnike o utvrđenim nepravilnostima u poslovanju privrednih subjekata koji su bili predmet policijskih provjera, a koje zapisnike i informacije službenici policije koriste kao utvrđene činjenice radi daljeg procesuiranja predmeta prema nadležnom tužilaštvu. S druge strane, policija podnosi zahtjeve Poreskoj upravi i dostavlja informacije u vezi sa sumnjom da privredni subjekti zloupotrebljavaju i krše zakone u pogledu njihovih prava i obaveza u odnosu na obračun poreza i doprinosa prema Poreskoj upravi.

3.2.6 Uprava za nekretnine

Uprava za nekretnine, između ostalih nadležnosti, vodi katastar nepokretnosti. Katastar nepokretnosti sadrži podatke o:

- 1) zemljištu - katastarskoj parceli (naziv katastarske opštine; broj, oblik i površina parcele; vrsta zemljišta; katastarska kultura; katastarska i bonitetna klasa; katastarski prihod; naziv ili adresa);

- 2) objektima (položaj; oblik; građevinska bruto površina u skladu sa standardima; način korišćenja; naziv objekta; adresa; spratnost; godina izgradnje i pravni status izgradnje);

- 3) posebnim djelovima objekta (položaj; oblik; neto površina u skladu sa standardima; način korišćenja; naziv objekta; adresa; spratnost; sobnost; godina izgradnje i pravni status);

- 4) pravima na nepokretnostima i nosiocima tih prava;

- 5) teretima i ograničenjima (stvarne i lične službenosti, hipoteka, realni tereti, zajednička svojina nasljednika, eksproprijacija, deeksproprijacija, povraćaj oduzetih imovinskih prava i obeštećenja, koncesija, ugovorno pravo preče kupovine, pravo otkupa, pravo prekupa, pravo zakupa, ugovor o doživotnom izdržavanju, pravne činjenice koje se odnose na ličnost i na nepokretnost, određena obligaciona prava i dr.).

3.3 MEĐUINSTITUCIONALNA SARADNJA

3.3.1 Sporazumi/memorandumi o saradnji

Zakonom su propisana ovlašćenja i obaveze državnih organa u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije. U cilju bližeg uređenja međusobne saradnje i jasnog definisanja pomenutih ovlašćenja i obaveza, te unaprjeđenja saradnje i obezbjeđenja uslova za razmjenu informacija, Vrhovno državno tužilaštvo, Uprava policije, Uprava za sprječavanje pranja novca, Poreska uprava, Uprava carina i Uprava za antikorupcijsku inicijativu su u proteklom periodu potpisali niz sporazuma.

U cilju unaprjeđenja saradnje i obezbjeđenja uslova za razmjenu informacija i bliže uređenje međusobne saradnje u borbi protiv kriminala, posebno organizovanog kriminala i korupcije, Vrhovno državno tužilaštvo, Uprava policije, Uprava za sprječavanje pranja novca, Poreska uprava, Uprava carina i Uprava za antikorupcijsku inicijativu su u proteklom periodu potpisali niz sporazuma.

Ovim sporazumima se definiše saradnja sa aspekta koordinacije zajedničkog djelovanja u borbi protiv korupcije i organizovanog kriminala, kao i pisana i usmena komunikacija predstavnika ovih organa, a sve u cilju blagovremene razmjene informacija. Takođe, ovim sporazumima je predviđeno da strane potpisnice sporazuma vode evidencije i označavaju stepena tajnosti nad podacima koji se razmjenjuju. Takođe, navedenim sporazumima predviđena je i elektronska razmjena podataka.

Memorandum o saradnji u sprječavanju, otkrivanju i gonjenju izvršilaca krivičnih djela iz oblasti organizovanog kriminala i korupcije potpisali su Vrhovno državno tužilaštvo, Uprava policije, Poreska uprava, Uprava za sprječavanje pranja novca i Uprava carina. Ovim memorandumom se utvrđuju obaveze, opšta pravila i uslovi formiranja i rada zajedničkog istražnog tima koji će postupati u posebnim slučajevima organizovanog kriminala i korupcije.

Vrhovno državno tužilaštvo i Uprava policije potpisali su Sporazum o saradnji na osnovu kog Uprava policije preuzima obavezu obezbjeđenja zadržanih lica i njihovog smještanja u prostorije za zadržavanje, a koja su zadržana na osnovu Rješenja o zadržavanju nadležnih tužilaštava. Takođe, ovim sporazumom se definiše i asistencija policije u službenim radnjama tužilaštva prilikom prepoznavanja lica ili predmeta.

Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine, Ministarstvo pravde i Vrhovno državno tužilaštvo (2009) potpisali su Memorandum o saradnji u sprječavanju, otkrivanju i gonjenju izvršilaca krivičnih djela protiv životne sredine, koji se odnosi na saradnju i postupanje u prekrivičnom i krivičnom postupku, u oblastima uređenja prostora i zaštitu životne sredine, radi zaštite prostora i životne sredine od građenja objekata bez građevinske dozvole i protivpravnog priključenja na tehničku infrastrukturu.

Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvom finansija, Upravom za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma, Centralnom bankom Crne Gore, Komisijom za hartije od vrijednosti Crne Gore i Agencijom za nadzor osiguranja u maju 2013. godine potpisali su Memorandum o saradnji i razmjeni podataka u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma, čime je ispunjena obaveza definisana Akcionim planom za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije, kao i preporuka iz izvještaja Evropske komisije od 2012. godine. Najznačajnija stavka ovog Memoranduma je razmjena podataka i informacija koje su ključne za sprječavanje pranja novca kao i povezivanje sistema i nadležnih organa na viši nivo.

Vrhovno državno tužilaštvo i Uprava policije (2009) su potpisali Memorandum o saradnji i razmjeni informacija u sprječavanju, otkrivanju i gonjenju učinilaca krivičnih

djela, koja se gone po službenoj dužnosti, kojim je dogovoreno saradnja i postupanje u prekrivičnom i krivičnom postupki, formiranje ad hoc zajedničkih istražnih timova za složene istrage, obezbjeđivanje tajnosti postupaka i podataka, kao da će po ukazanoj potrebi tužilaštvo uputstvima određivati prioritete u postupanju policije, a koje će policija sprovoditi i o njihovoj realizaciji obavještavati tužilaštvo.

Uprava policije je potpisala i sporazume sa Upravom za sprječavanje pranja novca i finansiranje terorizma, Upravom za antikorupcijsku inicijativu, Upravom carina i Poreskom upravom, kojima se definiše razmjena informacija i saradnja u otkrivanju krivičnih dijela sa elementima korupcije i organizovanog kriminala.

Što se tiče komunikacije i razmjene informacija sa Poreskom upravom, ova komunikacija je u kontinuitetu na visokom nivou gdje Poreska uprava dostavlja informacije i zapisnike o utvrđenim nepravilnostima u poslovanju privrednih subjekata koji su bili predmet njihovog nadzora, a koje zapisnike i informacije službenici policije koriste kao utvrđene činjenice radi daljeg procesuiranja predmeta prema nadležnom tužilaštvu. S druge strane, policija podnosi zahtjeve Poreskoj upravi i dostavlja informacije u vezi sa sumnjom da privredni subjekti zloupotrebljavaju i krše zakone u pogledu njihovih prava i obaveza u odnosu na obračun poreza i doprinosa prema Poreskoj upravi.

Što se tiče komunikacije i razmjene informacija sa Upravom carina, policija dobija informacije i saznanja od Uprave carina u pogledu sumnje da su privredni subjekti prilikom uvoza roba i obračuna dadžbina kršili procedure ili se protivzakonito ponašali, dok s druge strane policija dostavlja informacije Upravi carina o saznanjima koja se tiču krijumčarenja raznih roba u zemlju ili van nje, preko graničnih prelaza, radi preduzimanja mjera i radnji iz njihove nadležnosti.

Što se tiče komunikacije i razmjene informacija sa Upravom za sprječavanje pranja novca i finansiranje terorizma, policija dobija obavještenja od navedene uprave o postojanju sumnje u transakcije koje su obavljene putem poslovnih banaka, a koje ukazuju na sumnju da je izvršeno krivično djelo pranja novca, ili neko drugo krivično djelo. S druge strane, policija dostavlja zahtjeve navedenoj upravi radi dostavljanja informacija i dokumentacije koja se tiče bankovnih računa pravnih i fizičkih lica koje oni posjeduju kod poslovnih banaka u Crnoj Gori. Takođe, policija podnosi zahtjeve navedenoj upravi radi provjera transakcija i bankovnih računa u inostranstvu, odnosno u zemljama sa kojima naša finansijska obavještajna služba ima potpisane sporazume o saradnji.

Što se tiče komunikacije i razmjene informacija sa Upravom za antikorupcijsku inicijativu, policija od navedene Uprave dobija informacije i prijave građana koji prijavljuju sumnju u postojanje nekog od koruptivnih krivičnih djela. S druge strane, policija dostavlja informacije i izvještaje navedenoj agenciji o preduzetim mjerama po ovim obavještenjima.

Navedeni sporazumi imaju za cilj da postojeće oblike saradnje propisane zakonom, dodatno unaprijede. Takođe, njima se skraćuje sam postupak razmjene informacija i određuju službenici koji će biti kontakt osobe za razmjenu istih. Detaljnije razrađujući

zakonske oblike saradnje između policije i drugih državnih organa, pojedini od ovih sporazuma propisuju i obavezu formiranja mješovitih tijela sastavljenih od službenika Uprave policije i drugih državnih organa u cilju efikasnije i jednostavnije razmjene informacija.

3.3.2 Zajednički istražni tim

U cilju obezbjeđenja efikasnosti gonjenja izvršilaca krivičnih djela korupcije i organizovanog kriminala, a za potrebe Odjeljenja za borbu protiv organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina u Vrhovnom državnom tužilaštvu formiran je Zajednički istražni tim 19. februara 2010. godine potpisivanjem Sporazuma između predstavnika Vrhovnog državnog tužilaštva, Uprave policije, Poreske uprave, Uprave za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma i Uprave carina. Radom Zajedničkog istražnog tima koordinira specijalni tužilac ili zamjenik kojeg on ovlasti.

Kada tim dobije u rad konkretni predmet, dužan je da o radu na tom predmetu dostavi izvještaj Specijalnom tužiocu ili zamjeniku. S obzirom da su u tim uključeni predstavnici različitih organa, prilikom obrade predmeta, vodi se računa da svaki segment bude obrađen u skladu sa posebnim znanjima i vještinom sa kojom raspolaže svaki član tima.

Ukoliko se ukaže potreba za određenim podacima prilikom rada na predmetu, član tima može uz nalog Specijalnog tužioca ili zamjenika neposredno preuzeti podatke od nadležnih organa, ali ne elektronskim putem, već na način koje je prethodno opisan. Na ovaj način, do traženih podataka se dolazi brže, što svakako utiče na efikasnost u odlučivanju.

Kompleksnost predmeta organizovanog kriminala i korupcije, svakako upućuje na neophodnost postojanja Zajedničkog istražnog tima, kako bi se na što kvalitetniji način obrađivali slučajevi, koji iziskuju stručna znanja iz svih oblasti koje su u nadležnosti organa koji su potpisnici Sporazuma.

Zajednički istražni tim ima devet stalnih članova i to po jednog iz Uprave carina, Uprave za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, Poreske uprave i dva iz Uprave policije, te dva zamjenika specijalnog tužioca i jednog savjetnika za ekonomska pitanja iz Odjeljenja za suzbijanje orga.kriminala i korupcije. Svi stalni članovi imaju pravo na posebnu naknadu za rad u Timu osim zamjenika spec.tužioca koji rade u timu.

3.4 RELEVANTNE BAZE PODATAKA

Državnih organa i organi uprave, u proteklom periodu, značajne napore su uložili na izgradnji informacionih sistema. Tako se prepoznaje, pravosudni informacioni sistem (PRIS) koji obuhvata sudstvo, državno tužilaštvo, Ministarstvo pravde i Zavod za izvršenje krivičnih sankcija, zatim, informacioni sistem Ministarstva unutrašnjih poslova, Poreske uprave, Uprave carina i Uprave za nekretnine. Posebna značaj ima stvaranje

preduslova za razmjenu podataka i bezbjednost razmjene podataka između informacionih sistema.

3.4.1 Informacioni sistemi

3.4.1.1 Sudstvo

Pravosudni informacioni sistem u sudstvu čini dostupnim brojne podatke vezane za organizovani kriminal i korupciju koje je moguće dobiti pojedinačno po predmetima, po licima, kvalifikaciji djela, pravnom osnovu po optužnici ili po presudi ukoliko je presudom djelo prekvalifikovano, po načinu rješavanja, vrsti odluke, vrsti i visinama izrečenih kazni, trajanju postupka na prvom stepenu, kao i po redovnim i vanrednim pravnim lijekovima. Statističko izvještavanje je moguće realizovati za zadati vremenski period, po sudovima, upisnicima, načinu rješavanja, po predmetima i licima u svim fazama postupaka. U narednom periodu neophodno je jačati veze Tužilaštvo – Sudovi – ZIKS – Ministarstvo pravde u okviru PRIS-a i bolji protok informacija između pomenutih institucija.

3.4.1.2 Državno tužilaštvo

Državno tužilaštvo je dio pravosudnog informacionog sistema (PRIS), dok Odjeljenje za suzbijanje organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina nije. Takođe, Odjeljenje za suzbijanje organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina nema razvijen informacioni sistem, niti ima pristupa bilo kojim bazama podataka, pri čemu naglašavamo da ne postoji ni adekvatna elektronska evidencija predmeta. Neophodno je preduzeti sve neophodne aktivnosti na stvaranju informacione podrške, naročito u dijelu infrastrukturne podrške, sa posebnim mjerama bezbjednosti i pravima pristupa a sve u cilju povećanja efikasnosti tužilačke organizacije, a zatim izvršiti povezivanje sa drugim relevantnim bazama podataka.

Realizacijom povezivanja baza podataka neophodno je obezbijediti i informacionu bezbjednost kojom će se riješiti problemi i nedoumice: vremena čuvanja podataka, ograničavanje upotrebe resursa, pristup podacima od strane lica iz Odjeljenja, odgovornost, zabrana postojanja vanproceduralnih sistema zaprikupljanje i čuvanje podataka, prava i obaveze subjekata od kojih se podaci pribavljaju, korisnost, autentičnost podataka, dostupnost korisničkih uputstava, način skladištenja rezervnih kopija, pristup Internetu, način uništavanja neispravnih nosača podataka itd.

3.4.1.3 Ministarstvo pravde

Ministarstva pravde je u toku sa razvojem centralizovanog informacionog sistema. Uspostavljeni su kako infrastrukturne, tako i kadrovske preduslovi za implementaciju jednog takvog sistema. Ministarstvo pravde takođe je zaduženo i za datacenter ZIKS-a.

Ministarstvo pravde komunicira sa brojnim državnim organima i institucijama, pa je shodno tome uređeno davanje neophodnih informacija i podataka. Kompletna komunikacija se odvija preko web servisa upotrebom digitalnih sertifikata.

Ministarstvo pravde će sa svim državnim institucijama u elektronskom smislu komunicirati i razmjenjivati podatke shodno bezbjedonosnim pravilima i omogućiti razmjenu podataka isključivo web servisom drugim institucijama, čime će ubrzati saradnju sa drugim institucijama a osigurati integritet podataka koje posjeduje, budući da je to osnovni princip u zaštiti podataka, koji je jasno i definisan kroz ISO 27001.

3.4.1.4 Ministarstvo unutrašnjih poslova i Uprava policije

Ministartstvo unutrašnjih poslova ima razvijen centralizovani infomacioni sistem. Sistem se sastoji od 68 servera, 13 storage-a, 166 komunikaciona uređaja i 1.065 radnih stanica. Sistem omogućava on-line pristup korisnicima i pokriva 74 lokacija u Crnoj Gori i dvije u inostranstvu (DKP Frankfurt i DKP Njujork).

Transportna mreža Ministarstva unutrašnjih poslova je MPLS mreža zasnovana na sopstvenoj infrastrukturi i obuhvata devetnaest MPLS rutera koji su instalirani u objektima Ministarstva unutrašnjih poslova i koji su međusobno povezani optičkim transportnim putevima.

Mreža se satoji od dva zatvorena redundantna prstena brzine 1Gbps. Podaci su enkapsulirani u IPSEC pakete sa AES256 enkripcijom.

Infomacioni sistem Ministarstva unutrašnjih poslova ima On-line konekciju na baze podataka Interpola u sjedištu Interpola u Lion-u.

Ministarstvo unutrašnjih poslova ima tehničke mogućnosti da omogući Vrhovnom državnom tužilaštvu da koristi aplikativno rješenje za pregled građanskih stanja. Građanska stanja obuhvataju podatke iz registra prebivališta, registra stranaca sa stalnim nastanjnjem i privremenim boravkom, izdatim ličnim kartama, izdatim vozačkim dozvolama, izdatim pasošima, registrovanim vozilaima i registrovanom oružju. Pristup podacima je na osnovu digitalnog sertifikata koga izdaje Ministarstvo unutrašnjih poslova.

3.4.1.5 Poreska uprava

Inromacioni sistem Poreske uprave je povezan sa informacionim sistemom: Ministarstva za informatičko društvo, Uprave carina, Fonda PIO , Republičkog fonda zdravstva, Zavoda za zapošljavanje CG. Postoji internet veza sa Centralnim registrom stanovništva, kadrovskim informacionim sistemom, registrom novčanih kazni i prekršajne evidencije CG.

3.4.1.6 Uprava carina

Uprava carina posjeduje Carinski informacijski sistem koji sadrži veliki broj različitih baza podataka za poslove koje su u nadležnosti iste. Ove baze podataka između ostalog služe i za pružanje informacija i podataka koje na osnovu zahtjeva zatraže brojne domaće i strane institucije. Kako je Uprava carina potpisnik sporazuma o saradnji odnosno memoranduma o razumijevanju sa brojnim državnim organima i institucijama, pa je shodno tome uređeno davanje neophodnih informacija i podataka. U tom smislu Uprava carina je obezbijedila direktan pristup određenim podacima Poreskoj Upravi. Uprava carina ostvaruje saradnju sa Vrhovnim državnim tužilaštvom kroz formiranje i rad zajedničkog istražnog tima u kojem participira njen predstavnik. Na taj način se direktno obezbjeđuju informacije i podatke neophodne za rad navedenog tima.

3.4.2 Bezbjednost podatka

Posebno pitanje je pitanje koje se tiče bezbjednosti razmjene. Zakonom o tajnosti podataka i Uredbom o bližim uslovima i načinu sprovođenja informatičkih mjera zaštite tajnih podataka se, pored ostalog, uređuje i oblast razmjene tajnih podataka u elektronskom obliku na način da su propisane mjere i radnje za obezbjeđivanje informatičke zaštite tajnih podataka i to: certifikovanje komunikaciono-informacionih sistema i procesa; procjena mogućeg ugrožavanja bezbjednosti tajnih podataka od upada u informacijski sistem i upotreba i uništavanje tajnih podataka koji su obrađeni i čuvani u komunikacijsko-informacionim sistemima; utvrđivanje metoda i bezbjednosnih procedura za prijem, obradu, prenos, čuvanje i arhiviranje tajnih podataka u elektronskoj formi; izrada, distribucija i čuvanje kriptografskih ključeva i drugog kriptografskog materijala; zaštita podataka prilikom obrade i čuvanja u komunikaciono-informacionim sistemima; kriptografska zaštita komunikacijskih, informacionih i drugih elektronskih sistema putem kojih se sačinjava, prenosi, obrađuje i arhivira tajni podatak; zaštita od rizika kompromitujućeg elektromagnetnog zračenja i instaliranje uređaja za čuvanje tajnih podataka.

U toku je izrada uputstava za implementaciju podzakonskih akata, s posebnim osvrtom na dozvole za komunikacijsko-informacione sisteme i procese gdje se Uredbom o bližim uslovima i načinu sprovođenja informatičkih mjera zaštite tajnih podataka propisuje način certifikacije komunikaciono-informacionog sistema i procesa za tajne podatke.

U cilju zaokruživanja legislative izrađen je nacrt Uredbe o uslovima i načinu obezbjeđivanja kriptografske zaštite tajnih podataka koji je dostavljen državnim organima na davanje mišljenja. Na osnovu navedene Uredbe proizilazi obaveza sačinjavanja kataloga hardversko-sofverskih proizvoda za zaštitu nacionalnih tajnih podataka čija priprema je u toku. Po usvajanju navedenih podzakonskih akata stvoriće se pravne pretpostavke za implementaciju sistema za razmjenu tajnih podataka elektronskim putem u državnim organima.

IV. ODUZIMANJE IMOVINSKE KORISTI

4.1 PROPISI KOJIMA SU UREĐENI USLOVI I POSTUPAK PRIVREMENOG I TRAJNOG ODUZIMANJA IMOVINE, KAO I STARANJE I UPRAVLJANJE PRIVREMENO I TRAJNO ODUZETOM IMOVINOM

Pravni osnov i uslovi oduzimanja imovinske koristi (privremenog i trajnog) propisani su Krivičnim zakonikom, dok su procesne odredbe uređene Zakonikom o krivičnom postupku. Način upravljanja i staranje o ovoj imovini uređeno je Zakonom o staranju o privremeno i trajno oduzetoj imovini, kao i Uredbom o načinu i postupku davanja u zakup privremeno oduzete imovine i Uredbom o načinu i postupku prodaje privremeno oduzete nepokretne imovine.

Institut oduzimanja imovinske koristi postoji od 2003. godine u našem krivičnom zakonodavstvu, ali potreba da se kriminalci u ranoj fazi postupka onemoguće da koriste imovinu koju su pribavili vršenjem kriminalne djelatnosti zahtijeva stalnu nadogradnju i usaglašavanje ovog instituta kako kroz Krivični zakonik, tako i kroz Zakonik o krivičnom postupku. Tako je izmjenama Krivičnog zakonika iz 2010. godine uvedeno prošireno oduzimanje imovinske koristi.

4.1.1 Krivični zakonik

Pravni osnov za oduzimanje imovinske koristi utemeljen je članom 112 Krivičnog zakonika, koji propisuje da niko ne može zadržati imovinsku korist pribavljenu protivpravnim djelom, koje je u zakonu određeno kao krivično djelo. Imovinska korist oduzima se pod uslovima određenim ovim Zakonikom i sudskom odlukom kojom je utvrđeno izvršenje krivičnog djela.

U skladu sa Krivičnim zakonikom od učinioca će se oduzeti novac, predmeti od vrijednosti i svaka druga imovinska korist koji su pribavljeni krivičnim djelom, a ako oduzimanje nije moguće učinilac će se obavezati da plati novčani iznos koji odgovara pribavljenoj imovinskoj koristi. Od učinioca krivičnog djela može se oduzeti i ona imovinska korist za koju postoji osnovana sumnja da je stečena kriminalnom djelatnošću, osim ako učinilac ne učini vjerovatnim da je njeno porijeklo zakonito (prošireno oduzimanje). Oduzimanje imovinske koristi može se primijeniti ako je učinilac pravosnažno osuđen za:

- 1) neko od krivičnih djela učinjenih u okviru kriminalne organizacije (Član 401a);
- 2) neko od sljedećih krivičnih djela:
 - protiv čovječnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom učinjenih iz koristoljublja;
 - pranja novca;
 - neovlašćene proizvodnje, držanja i stavljanja u promet opojnih droga;

- protiv platnog prometa i privrednog poslovanja i protiv službene dužnosti, učinjenih iz koristoljublja za koja je propisana kazna zatvora od osam godina ili teža kazna. Imovinska korist oduzeće se ukoliko je stečena u periodu prije i/ili poslije izvršenja navedenih krivičnog djela do pravosnažnosti presude, kada sud utvrdi da vremenski kontekst u kojem je stečena imovinska korist i druge okolnosti konkretnog slučaja opravdavaju oduzimanje imovinske koristi. Imovinska korist pribavljena krivičnim djelom oduzeće se i od lica na koje je prenesena bez naknade ili od lica koje je znalo da je imovinska korist pribavljena krivičnim djelom ili je to moglo i bilo dužno da zna. Ako je krivičnim djelom pribavljena imovinska korist za drugog ta korist će se oduzeti.

Krivičnim zakonikom određen je i pojam imovinske koristi tako se pod imovinskom korišću pribavljenom krivičnim djelom smatra imovinska korist neposredno pribavljena krivičnim djelom koja se sastoji od svakog uvećanja ili spriječavanja umanjavanja imovine do kojeg je došlo izvršenjem krivičnog djela, imovina za koju je zamijenjena ili u koju je pretvorena imovinska korist neposredno pribavljena krivičnim djelom, kao i svaka druga korist koja je dobijena od imovinske koristi neposredno pribavljene krivičnim djelom ili imovine za koju je zamijenjena ili u koju je pretvorena imovinska korist neposredno pribavljena krivičnim djelom bez obzira da li se nalazi na teritoriji Crne Gore ili van nje.

4.1.2 Zakonik o krivičnom postupku

Postupak za oduzimanje imovinske koristi, kao poseban postupak, uređen je čl. 478-485, dok je postupak za trajno oduzimanje imovine, čije zakonito porijeklo nije dokazano, uređen članovima 486-489 ZKP-a.

Imovinska korist pribavljena izvršenjem krivičnog djela utvrđuje se u izviđaju, prethodnom postupku i na glavnom pretresu po službenoj dužnosti.

Sud i drugi organi dužni su da u izviđaju, prethodnom postupku i na glavnom pretresu prikupljaju dokaze i utvrđuju okolnosti koje su od važnosti za utvrđivanje imovinske koristi.

Ako je oštećeni podnio imovinskopravni zahtjev za povraćaj stvari pribavljenih krivičnim djelom, odnosno za isplatu iznosa koji odgovara vrijednosti stvari, imovinska korist će se utvrđivati samo u onom dijelu koji nije obuhvaćen imovinskopravnim zahtjevom.

4.1.3 Zakon o staranju o privremeno i trajno oduzetoj imovini

Zakonom o staranju o privremeno i trajno oduzetoj imovini („Službeni list CG“, broj 49/08 i 31/12) se uređuje način staranja, odnosno upravljanja privremeno ili trajno oduzetom imovinom u krivičnom ili prekršajnom postupku, kao i ovlašćenja Uprave za imovinu kao organa nadležnog za staranje o privremeno i trajno oduzetoj imovini.

Imovinom, u smislu ovog zakona, smatra se: novac, pokretne stvari, nepokretnosti, dragocjeni predmeti (zlato, plemeniti metali, drago ili poludrago kamenje, biseri i drugi predmeti od vrijednosti), druga stvarna prava na stvarima, pokretna i nepokretna imovina

privrednih društava i drugih oblika obavljanja privredne djelatnosti, vlasnički udjeli i hartije od vrijednosti u skladu sa zakonom, druge isprave kojima se dokazuje pravo svojine na imovini i druga imovinska korist koja je pribavljena krivičnim djelom ili prekršajem.

Staranje, obuhvata: procjenu vrijednosti oduzete imovine, davanje u zakup privremeno oduzete imovine, davanje privremeno oduzete imovine na korišćenje bez naknade, skladištenje, čuvanje, povraćaj i prodaju oduzete imovine, deponovanje novčanih sredstava dobijenih od prodaje oduzete imovine u skladu sa zakonom, vođenje evidencije o oduzetoj imovini, druge poslove u skladu sa zakonom.

Sud, odnosno organ nadležan za vođenje prekršajnog postupka, dužan je da, bez odlaganja, dostavi nadležnom organu pravosnažnu odluku o trajnom oduzimanju imovine, odnosno odluku o privremenom oduzimanju.

4.2 Sprovođenje finansijskih istraga

Kada je u pitanju privremeno oduzimanje imovine i finansijska istraga radi proširenog oduzimanja imovine Zakonikom o krivičnom postupku propisano je da u postupku koji se vodi za krivično djelo za koje Krivični zakonik propisuje mogućnost proširenog oduzimanja imovine od osuđenog, njegovog pravnog sljedbenika ili lica na koje je osuđeni prenio imovinu koji ne može da dokaže zakonitost njenog porijekla, a postoje osnovi sumnje da je ta imovina pribavljena nezakonito, sud može, na predlog državnog tužioca, odrediti privremeno oduzimanje imovine. Protiv osumnjičenog, odnosno okrivljenog za prethodno navedeno krivično djelo, njegovog pravnog sljedbenika ili lica na koje je osumnjičeni, odnosno okrivljeni prenio određenu imovinu, državni tužilac naredbom pokreće finansijsku istragu. U finansijskoj istrazi prikupljaju se dokazi o imovini i prihodima osumnjičenog, odnosno okrivljenog, njegovog pravnog sljedbenika ili lica kome je okrivljeni prenio imovinu koja je stečena u vremenu propisanom Krivičnim zakonikom. U postupku privremenog oduzimanja imovine shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim je uređen izvršni postupak, ukoliko odredbama Zakonika o krivičnom postupku nije drukčije propisano. O privremenom oduzimanju predmeta, imovinske koristi ili imovine odlučuje sudija za istragu odmah ili u roku od osam dana od dana prijema zahtjeva, odnosno predsjednik vijeća pred kojim se održava glavni pretres. U rješenju o privremenom oduzimanju predmeta, imovinske koristi ili imovine sud će označiti vrstu i vrijednost predmeta, imovine, iznos imovinske koristi i vrijeme na koje se oduzimaju.

Zakonikom o krivičnom postupku propisano je oduzimanje imovine koja je stečena krivičnim djelom. Sistem i postupak oduzimanja može se podijeliti na tri faze: 1) istražna faza, u kojoj se prihod stečen krivičnim djelom utvrđuje i locira i prikupljaju dokazi o njegovom vlasniku (kao i podaci o imovini vlasnika) - finansijska istraga. Rezultat finansijske istrage može biti privremena mjera (privremeno oduzimanje) kako bi se osiguralo kasnije oduzimanje na osnovu sudske odluke; 2) sudska faza, u kojoj se optuženi oglašava krivim (ili oslobađa) i 3) faza raspolaganja, u kojoj država oduzima imovinu i njome raspolaže u skladu sa zakonom. Takođe, propisan je postupak za

privremeno oduzimanje imovinske koristi i imovine i finansijska istraga radi proširenog oduzimanja imovine (član 90). Teret dokazivanja je na okrivljenom (član 93 stav 3), koji porijeklo imovine mora da dokaže vjerodostajnim ispravama, odnosno u nedostatku vjerodostojnih isprava na drugi način učini vjerovatnim da predmeti, imovinska korist ili imovina ne potiču iz krivičnog djela ili kriminalne djelatnosti, niti su pribavljeni prikrivanjem porijekla i osnova sticanja. Tokom finansijske istrage prikupljaju se dokazi o imovini i prihodima okrivljenog.

Cilj finansijske istrage je:

- Identifikovanje i pronalaženje predmeta krivičnog djela (u slučajevima kada predmet krivičnog djela ima svoju realnu vrijednost, i predstavlja imovinsku korist stečenu vršenjem samog krivičnog djela)
- Identifikovanje imovine stečene krivičnim djelima (imovina do koje se došlo vršenjem krivičnih djela, koja može biti materijalizovana kroz novac i novčane substitute, kroz hartije od vrijednosti, pokretnu i nepokretnu imovinu, dragocjenosti, i sl.)
- Identifikovanje legalne imovine (imovine stečene legalnim poslovima, izražene kroz novac i novčane substitute, hartije od vrijednosti, pokretnu i nepokretnu imovinu, dragocjenosti, i sl.), radi njenog eventualnog oduzimanja, kao mjere bezbjednosti, u slučajevima kada se imovina stečena krivičnim djelom ne može identifikovati.

Kako je u postupku finansijskih istraga, cilj utvrditi imovinu stečenu na nedozvoljen način, jasno je da u ovom procesu aktivnu ulogu moraju imati sve državne institucije koje vode evidenciju o različitim oblicima imovine. Tu su prije svega bitne: Poreska uprava, Uprava za sprječavanje pranja novca i finansiranje terorizma, Uprava za nekretnine, Centralna depozitarna agencija (pri vršenju finansijskih istraga u saradnji sa Upravom policije, Upravom za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma ili drugih državnih organa, Uprava carina ima aktivno učešće koje podrazumijeva vršenje određenih provjera i dostavu informacija i podataka važnih za sprovođenje ovih istraga), Upravni poslovi MUP-a, Lučka kapetanija, opštinski organi.

Nakon što se kroz preduzete radnje identifikuje imovina, posao policije je da napravi analizu legalnih prihoda tog lica, i njegove identifikovane imovine. Ta analiza mora da pruži kvalitetne smjernice koje će tužiocu omogućiti preduzimanje daljih mjera.

Kvalitetno sprovedena finansijska istraga rezultira trajnim oduzimanjem (konfiskacija) koje se zasniva na pravosnažnoj sudskoj odluci i predstavlja drugu fazu u postupku oduzimanja imovinske koristi i imovine čije zakonito porijeklo nije dokazano. Trajno oduzimanje (konfiskacija) čije zakonito porijeklo nije dokazano moguće je samo nakon pravosnažnosti presude kojom je osuđeni oglašen krivim za KD za koje KZ propisuje mogućnost proširenog oduzimanja. Imovina se može oduzeti ne samo od osuđenog, već i od drugih lica na koje je on prenio imovinu.

4.3 Upravljanje i staranje privremeno i trajno oduzetom imovinom

Upravljanje zamrznutom i konfiskovanim imovinom povjereno je nadležnom državnom organu-Upravi za imovinu u skladu sa Zakonom o staranju o privremeno i trajno oduzetoj imovini. Uprava za imovinu je organ uprave u sastavu Ministarstva finansija.

U okviru Uprave za imovinu postoje Sektor za evidenciju i informisanje, Sektor za upravljanje i zaštitu državne imovine, Služba za opšte i kadrovske poslove, Odeljenje za unutrašnju reviziju i Služba za finansije.

U Sektoru za upravljanje i zaštitu državne imovine vrše se poslovi procjene vrijednosti oduzete imovine, skladištenje, čuvanje, povraćaj i prodaja oduzete imovine; deponovanje novčanih sredstava dobijenih od prodaje oduzete imovine. U okviru ovog sektora postoji posebni odsjek za upravljanje privremeno i trajno oduzetom imovinom koji ima 4 zaposlena.

V. NEDOSTACI POSTOJEĆEG MODELA U BORBI PROTIV ORGANIZOVANOG KRIMINALA I KORUPCIJE

5.1 Nedostaci sa aspekta nadležnosti Uprave policije

Državni tužilac je, shodno čl. 44. ZKP-a, između ostalog nadležan da: izdavanjem obavezujućih naloga ili neposrednim rukovođenjem usmjerava radnje organa uprave nadležnog za policijske poslove u izviđaju. U primjeni navedene odredbe uočeni su nedostaci u pogledu načina komunikacije prilikom izdavanja naloga državnog tužioca i usmjeravanja radnji policijskog službenika. U tom smislu trebalo bi jasno definisati način komunikacije u slučajevima kad se nalog izdaje usmenim putem.

Odredbe Zakonika koje se odnose na saslušanje osumnjičenog u izviđaju iz čl. 261. ZKP-a i zadržavanje od strane državnog tužioca iz čl. 267. ZKP-a, su značajne novine u odnosu na prethodni Zakonik, jer su prethodno ove radnje bile u nadležnosti policije. Možda bi trebalo zakonom predvidjeti, u određenim slučajevima, da državni tužilac ove radnje može povjeriti policiji. Takođe, postavlja se pitanje da li je neophodno lice lišeno slobode zadržavati u Upravi policije, imajući u vidu da to stvara velike probleme oko obezbjeđivanja tog lica u službenim prostorijama, jer se lice lišeno slobode ne može zadržavati u prostorijama za zadržavanje u Upravi policije, ali se mora obezbjeđiti njegov stalni fizički nadzor.

U članu 83 Zakona o unutrašnjim poslovima neophodno je jasno precizirati da se radi o motrenju, pratnji i klopki kao prikrivenim policijskim radnjama, te iste ne treba

poistovjećivati sa mjerama tajnog nadzora. Naime, tumačeći usko navedeni član, dolazi do nejasnoća da li se radi o mjerama tajnog nadzora koje se određuju u skladu sa Zakonom o krivičnom postupku.

Kod privremenog oduzimanja predmeta u izviđaju, shodno čl. 263 ZKP-a, policija može privremeno oduzeti predmete u skladu sa čl. 85 st. 9 ZKP-a, s tim što je dužna da oduzete predmete odmah vrati vlasniku, ako krivični postupak ne bude pokrenut, odnosno ako u roku od tri mjeseca ne podnese krivičnu prijavu državnom tužiocu. Ovdje je važno napomenuti da, shodno čl. 85 ZKP-a, predmeti koji se po Krivičnom zakoniku imaju oduzeti ili mogu poslužiti kao dokaz u krivičnom postupku, na predlog državnog tužioca, rješenjem suda će se privremeno oduzeti i predati na čuvanje sudu ili će se na drugi način obezbjediti njihovo čuvanje, tako da shodno ovim rješenjima sve predmete koji su vezani za krivični postupak treba predati na čuvanje nadležnom sudu, a ne da te predmete čuva Uprava policije. Kako zakonska norma predviđa da bi predmete trebalo predati na čuvanje sudu ili na drugi način obezbjediti njihovo čuvanje, o čemu svakako treba da odlučuje nadležni sud i to naznači u rješenju, trebalo bi naći adekvatno rješenje za smještaj i obezbjeđivanje oduzetih predmeta.

Što se tiče problema koji su se u prethodnom periodu pojavili u odnosu na razmjenu informacija i ostvarivanje saradnje i komunikacije u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije između državnih organa i organa uprave, može se konstatovati da je komunikacija kada su u pitanju pojedinačni slučajevi koje istražuje policija ili koji se dostavljaju policiji u najvećoj mjeri zadovoljavajuća. Međutim, s obzirom na činjenicu da između Uprave policije i drugih organa uprave i državnog tužilaštva ne postoji sigurni elektronski link komunikacije za razmjenu podataka, rad službenika koji rade na konkretnom predmetu je otežan i dosta usporava efikasnost postupanja jer se komunikacije u razmjeni podatka između ovih organa obavlja pisanim putem preko, čime se dovodi u pitanje i tajnost postupanja policije i dobijanja podataka.

5.2 Nedostaci sa aspekta nadležnosti državnog tužilaštva

Dosadašnje iskustvo pokazalo je da je uvođenje koncepta tužilačke istrage bilo opravdano. Da bi se sačuvala uloga koju tužilac ima u rukovođenju izviđajem, a zbog čega se i sva odgovornost za uspjeh izviđaja prebacuje na tužioca, posebno je značajno da se postuju odredbe koje obavezuju sve državne organe i organe uprave da postupaju po nalogu tužioca.

U primjeni odredbe člana 262 ZKP-a uočen je problem s aspekta državnog tužioca budući da navedena odredba ograničava pravo tužioca da u izviđaju sasluša neko lice u svojstvu svjedoka kada tužilac to procijeni s obzirom na činjenično stanje stvari i s obzirom na procjenu tužioca u kom trenutku treba preduzeti ovu dokaznu radnju. Naime, ova odredba uslovljava saslušanje svjedoka u izviđaju njegovim prethodnim saslušanjem u policiji u svojstvu građanina i vremenskim ograničenjem od šest sati, u kom roku tužilac mora to lice - građanina saslušati kao svjedoka. U praksi se upravo pokazalo da u

toku izviđaja postoji potreba da se nako lice od strane policije sasluša kao građanin da bi se prikupila određena obavještenja neophodna za usmjeravanje daljeg toga izviđaja, a kasnije, nakon prikupljanja daljih podataka i činjenica (nakon isteka šest sati) ukaže se neophodnim da se to lice sasluša kao svjedok u izviđaju. Stoga smatramo da član 262 stav 1 ZKP-a treba izmijeniti tako što će se propisati da državni tužilac ima pravo da u izviđaju određeno lice sasluša kao svjedoka i prije donošenje naredbe o sprovođenju istrage.

U praksi prilikom primjene mjera tajnog nadzora koje su naređene za krivično djelo zloupotreba službenog položaja iz člana 416 st. 2 i 3 Krivičnog zakonika Crne Gore (KZ), gotovo po pravilu se dešava da rezultati prikupljenog materijala nesporno ukazuju da je izvršeno krivično djelo zloupotreba službenog položaja iz člana 416 stav 1 KZ, ali se rezultati MTN u ovom slučaju ne mogu koristiti u krivičnom postupku, jer to isključuju odredbe člana 158 stav 1 tačka 3 i odredbe člana 159 stav 8 Zakonika o krivičnom postupku (ZKP). Na ovaj način, ne samo što ogroman rad policije i tužioca ostaje bez rezultata već, što je mnogo važnije, službena lica za koja postoje dokazi da su izvršili krivično djelo zloupotreba službenog položaja ne mogu biti krivično gonjena. Nema nijednog razloga koji bi opravdao ovakvu situaciju u kojoj dokazi prikupljeni na zakonit način ne mogu biti korišćeni zato što zakonik ne propisuje da se MTN protiv službenog lica koje zloupotrebom svog službenog položaja sebi ili drugom pribavi korist ili nanese štetu ispod 3.000 eura ili teže povrijedi prava drugog mogu odrediti i koristiti u krivičnom postupku.

Ako se MTN mogu odrediti za neka druga koruptivna krivična djela koja su zapriječena kaznom zatvora do pet godina ili čak blažom kaznom kao što su protivzakoniti uticaj, davanje mita, zloupotreba procjene, prouzrokovanje lažnog stečaja, onda prosto nema opravdanja da se ove mjere ne mogu koristiti kad službeno lice zloupotrebljava svoj položaj na bilo koji način. Stoga, predlažemo da se izmijeni ZKP u navedenom dijelu.

Nadalje, crnogorski ZKP ne poznaje institut tzv. "oprosta od krivičnog gonjenja", a koji je veoma značajan kod dokazivanja krivičnih djela tzv. korupcije na visokom nivou, stoga predlažemo da se razmotri uvođenje ovog instituta u naše krivično procesno zakonodavstvo. Kao model mogu se uzeti odredbe Zakona o kaznenom postupku Republike Hrvatske.

Kada su u pitanju finansijske istrage i prošireno oduzimanje imovine u praksi su se pokazali brojni problemi i nedoumice koji su posljedica nerazrađenosti ovog instituta u ZKP-u, ali i nedostatka sudske prakse. Praksa je takođe, iskristalisala problem definisanja lica protiv kojih se može voditi finansijska istraga i od kojih se može oduzimati imovina čije zakonito porijeklo nije dokazno. Vođenje finansijskih istraga pokazalo je da su pojedini podaci iz evidencije Uprave za nekretnine nepouzdana što može biti posljedica činjenice što sami vlasnici ne dostavljaju Upravi za nekretnine podatke radi upisa vlasništva. Takođe, u praksi se dešava da tužilac u finansijskoj istrazi utvrdi da neko lice posjeduje objekat površine od nekoliko stotina metara kvadratnih, a da taj objekat nije upisan u registar katastarskih nepokretnosti, što dodatno otežava finansijsku istragu

budući da zahtjev za oduzimanje imovine mora da sadrži tačan opis imovine kako bi se ona identifikovala. Sličan problem je i sa podacima koje u finansijskoj istrazi, ali i u krivičnim istragama zbog koruptivnih krivičnih djela, treba prikupiti od Poreske uprave.

Policija nakon prethodnih konsultacija sa državnim tužiocem podnosi inicijativu za primjenu MTN i ovaj princip treba praktikovati bez izuzetka. Treba jačati i dati prednost korišćenju MTN iz čl. 157 st. 1 tač. 2 i 3 ZKP-a, te mjeru iz čl. 157 st. 1 tač. 1 „*kao i privatnih razgovora koji se obavljaju u privatnim ili javnim prostorijama ili na otvorenom*”.

U cilju jačanja tehničkih mogućnosti za valjano i blagovremeno sprovođenje mjere tajnog snimanja razgovora u prostorijama i na otvorenom prostoru i tajno fotografisanje i vizuelno snimanje u privatnim prostorijama bilo bi više nego korisno ukoliko bi se mogla nabaviti oprema pomoću koje bi bilo moguće audio zvuk automatski pretvoriti u pisani transcript (softver voice editing), kao i uređaj za vještačenje glasa.

U odnosu na radnje za koja su potrebna stručna znanja koja ne posjeduju državni tužioci i zahtijevaju angažovanje vještaka, a u cilju što boljeg kvaliteta vještačenja bilo bi korisno unaprijediti sistem odgovornosti sudskih vještaka, kao i stručna znanja za određene oblasti kao što su bankarsko poslovanje i informacione tehnologije.

5.3 Nedostaci sa aspekta nadležnosti suda

Prilikom potvrđivanja optužnice uočeni su određeni problemi i to u pogledu isuviše kratkih rokova u kojima treba ispitati obiman dokazni materijal koji se sudu dostavlja. Takođe, postupajući u predmetima organizovanog kriminala, naročito u oblasti droga, primijećeno je da je znatan broj optužnica, prilikom kontrole i ispitivanja optužnice, vraćen na doradu. Stoga predlažemo izmjenu člana 293 ZKP-a koji se odnosi na kontrolu optužnice, a u pravcu da vanraspravno vijeće koje bi rasporedom poslova bilo samo za to određeno zbog obima dokaznog materijala, pogotovo u predmetima organizovanog kriminala, održava ročište u fazi potvrđivanja optužnice, na kome bi bio utvrđen kvalitet dokaza predloženih i od strane tužioca i odbrane, kako bi se na taj način institut meritorne sudske kontrole optužnice koji u suštini predstavlja nadzor nad optužnicom u smislu procjene njene dokazne utemeljenosti mogao na validan način biti pripremljen.

U osnovnim sudovima postoje krivična odjeljenja ali nema specijalizacije sudija za ovu vrstu krivičnih djela.

5.4 Nedostaci sa aspekta nadležnosti Uprave carina

Prilikom obavljanja poslova iz svoje nadležnosti, službenici Odsjeka za carinske istrage vrše nadzor nad sprovođenjem odredbi Carinskog zakona i ukoliko utvrde da je došlo do povrede istih, podnose zahtjeve odnosno naloge za pokretanje prekršajnog postupka. Saznanja kao i sve druge činjenice za koje postoje osnovi sumnje da u svom opisu imaju obilježja sadržana u nekom od krivičnih djela propisanim u Krivičnom zakonu CG

dostavljaju se nadležnom državnom tužiocu. Obzirom da takva saznanja i dokazi koje se prikupe i dostavljaju nadležnom državnom tužiocu ne mogu biti dokaz u krivičnom postupku, jer ista nijesu prikupljena u skladu sa odredbama Zakonika o krivičnom postupku, Uprava carina je uputila inicijativu Ministarstvu pravde za izmjenu Zakonika o krivičnom postupku u dijelu odredbi kojim se daju potrebna ovlašćenja carinskim službenicima za postupanja u fazi predkrivičnog postupka. Ovo je neophodno radi ostvarivanja posebnih oblika saradnje koje propisuje Konvencija o uzajamnoj pomoći i saradnji između carinskih uprava EU, odnosno usklađivanja sa standardima i pravnom tekovinom EU.

VI PREPORUKE ZA UNAPREĐENJE SISTEMA U BORBI PROTIV ORGANIZOVANOG KRIMINALA I KORUPCIJE

6.1 PREPORUKE ZA UNAPREĐENJE SISTEMA U BORBI PROTIV ORGANIZOVANOG KRIMINALA

Sagledavajući rezultate rada na ovoj analizi po svim njenim djelovima, a u vezi sa dokumentima koje je Vlada usvojila, i to Izvještaja o potrebi izmjena Zakonika o krivičnom postupku, Analize za potrebe racionalizacije pravosudne mreže i Plana za njenu realizaciju, Vlada je ocijenila da postoje određeni nedostaci u normativnom okviru, kao i slabosti institucionalnog okvira i kapaciteta državnih organa i organa uprave koji se bore protiv organizovanog kriminala i korupcije.

U tom smislu Vlada ocjenjuje da je potrebno izvršiti izmjene organizacionih zakona kada je riječ o funkcionisanju Odjeljenja za borbu protiv organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina u Vrhovnom državnom tužilaštvu, u smislu jačanja njegove samostalnosti i kadrovske osposobljenosti. Takođe, je neophodno izvršiti promjene materijalnih i precesnih zakona kojima se uređuju ovlašćenja i postupci državnih organa i organa uprave koji postupaju u predmetima organizovanog kriminala i korupcije.

Vlada je konstatovala da većina državnih organa i organa uprave imaju svoje informacione sisteme, koji u ovom trenutku nisu međusobno povezani ili jednostavno nisu postoje informatičke pretpostavke za njihovo povezivanje pa se u tom smislu ocjenjuje da je neophodno izvršiti nadogradnju postojećih informacionih sistema i stvoriti pretpostavke za razmjenu podataka između državnih organa i organa uprave što će omogućiti efikasniju valorizaciju podataka na planu suzbijanja organizovanog kriminala i korupcije.

Na osnovu nevedeneog proizilaze sljedeće preporuke:

- **Donijeti poseban Zakon o Specijalnom tužilaštvu** za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije u cilju **formiranja Specijalnog tužilaštva** za borbu protiv organizovanog kriminala, korupcije;

- **Izmijeniti Zakon o sudovima** u pogledu nadležnosti specijalizovanih odjeljenja za organizovani kriminal i korupciju **u cilju centralizacije nadležnosti u okviru jednog specijalizovanog odjeljenja** u Višem sudu u Podgorici za krivična djela organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina;
- **Donijeti poseban zakon** o oduzimanju imovinske koristi koji će obuhvatiti materijalne, procesne i odredbe o upravljanju i staranju oduzete imovine, u cilju unapređenja zakosnkih osnova za moguće oduzimanje imovinske koristi i unapređenja postupaka upravljanja i staranja oduzetom imovinom;
- **Izmjena Zakona o unutrašnjim poslovima** - u cilju preciziranja prikrivenih policijskih radnje i to: motrenje, pratnja i klopka, na način da se iste ne poistovjećuju sa MTN predviđenim Zakonikom o krivičnom postupku;
- **Izmjena Zakonika o krivičnom postupku** i to u dijelu - promjena funkcionalnog sastava suda u prvostepenom postupku u pogledu krivičnih djela s elementima korupcije, kao i u postupku odlučivanja po vanrednim pravnim lijekovima; Odredbe o izuzeći i dodjeljivanju branioca po službenoj dužnosti Pravno urediti postupak izvršenja odluke o privremenom oduzimanju, kao i prava savjesnih trećih lica u odnosu na privremeno oduzetu imovinu (član 95 ZKP); Promjena odredaba kojima se uređuju MTN u pogledu subjekata koji ih određuju, vrste MTN, krivičnih djela za koja se mogu primijeniti, lica na koja se primjenjuju i njihovog trajanja; Promjena odredaba kojima se uređuju ovlašćenja i radnje policije u izviđaju, a posebno razmotriti propisivanje mogućnosti policije da sasluša osumnjičenog po odobrenju državnog tužioca a bez saglasnosti osumnjičenog, zatim dužinu rokova kod lišenja slobode od strane policije, kao i potrebu donošenja odluke od strane policije; Potreba da se izmijeni rok za odluku državnog tužioca o zadržavanju, kao i da se propiše rok za žalbu protiv rješenja o zadržavanju, kao i izmjenu vremena zadržavanja za određena krivična djela (organizovani kriminal i korupcija); Potreba za izmjenom odredaba kojima se uređuje kontrola optužnice u pogledu funkcionalne nadležnosti za potvrđivanje optužnice;
- **Izmijeniti Zakon o sudskim vještacima** s obzirom na potrebu jačanja odgovornosti sudskih vještaka za blagovremeno dostavljanje nalaza i mišljenja, kao i stručnosti i savjetnosti prilikom pripreme nalaza i mišljenja;
- **Jačanje kadrova Uprave policije, državnog tužilaštva i sudstva**, kao i u drugih povezanih organa uprave, i to tehničko, prostorno i kadrovska, kao i **usaglašavanje unutrašenje organizacije** policije sa organizacionim promjenama u državnom tužilaštvu;
- **Razvoj informacionih sistema u Državnom tužilaštvu** i omogućavanje pristupa bazama podataka drugih državnih organa, za koju potrebu je neophodno **obrazovanje radne grupu od predstavnika Vrhovnog državnog tužilaštva**,

Vrhovnog suda, Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva pravde i Ministarstva za informaciono društvo sa zadatkom da:

- identifikuje organe i utvrdi strukturu podataka iz drugih sistema koji su neophodni Vrhovnom državnom tužilaštvu,
- sagleda stanje kvaliteta podataka u organima od kojih Vrhovno državno tužilaštvo treba da dobija podatke (tačnost podatka, mogućnost dostupa, raspoloživost),
- napravi detaljnu analizu i da predlog rešenja za formiranje Informacionog sistema Vrhovnog državnog tužilaštva (potrebni podaci, projektni zadatak za aplikativno rješenje, potrebna oprema, fizička lokacija),
- utvrdi plan za dalje održavanje i administraciju Informacionim sistemom Vrhovnog državnog tužilaštva (interno održavanje, saradnja sa drugim organima, angažovanje trećih lica).

REZIME

U okviru opštih demokratskih procesa u Crnoj Gori, koji uključuju promjene u političkom, ekonomskom i pravnom sistemu, efikasna borba protiv korupcije i organizovanog kriminala predstavlja ključni cilj.

Strateška dokumenta i normativni okvir predstavljaju izraz političke volje na planu suzbijanja organizovanog kriminala i korupcije.

Vlada pripremom zakonskih tekstova stvara i unaprjeđuje normativne uslove za borbu protiv kriminala. Takođe, Vlada je do kraja posvećena stvaranju implementacionog ambijenta u kome novi zakoni koji se donose mogu u potpunosti da zažive i omoguće efikasnu borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije.

Donesen je čitav niz zakona o ratifikaciji međunarodnih konvencija koje se bave pitanjima korupcije i organizovanog kriminala. Na ovaj način Crna Gora na međunarodnom planu svjedoči o svojoj odlučnosti da se pridruži naporima koje savremene države preduzimaju na planu borbe protiv najtežih oblika kriminala.

Zaokružen je i strateški okvir za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije, usvajanjem Strategije za borbu protiv korupcije i organizovanog kriminala i pratećeg Akcionog plana, Strategije reforme pravosuđa 2007-2012, Strategije za prevenciju i suzbijanje terorizma, pranja novca i finansiranje terorizma sa Akcionim planom i Strategije za borbu protiv trgovine ljudima i Akcionim planom za njenu implementaciju.

Nacionalno zakonodavstvo obuhvata više propisa, među kojima su najznačajniji: Krivični zakonik, Zakonik o krivičnom postupku, Zakon o državnom tužilaštvu, Zakon o sudovima, Zakon o Sudskom savjetu, Zakon o zaštiti svjedoka, Zakon o odgovornosti pravnih lica za krivična djela, Zakon o unutrašnjim poslovima, Zakon o međunarodnoj pravnoj pomoći u krivičnim stvarima i drugi.

Cilj analize je da se sagleda organizaciona struktura, kapaciteti i ovlašćenja državnih organa i organa uprave u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije. Analiza obuhvata prikaz normativnog okvira kroz propise kojima su uspostavljeni državni organi i organi uprave za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije i propise na osnovu kojih se postupa u predmetima organizovanog kriminala i korupcije. Takođe, prikazan je institucionalni okvir i međunstitucionalna saradnja i relevantne baze podataka i pristup istražnih organa ovim podacima, zatim prikaz sistema oduzimanja imovinske koristi. Posebno je analizirana efikasnost postojećeg sistema kroz prikaz uspješnosti i nedostataka funkcionisanja postojećeg sistema u borbi protiv organizovanog kriminala i korupcije.

Radna grupa koja je pripremila nacrt analize činili su predstavnici Ministarstva pravde, Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva finansija, Državnog tužilaštva i sudova. Doprinos izradi analize dali su i predstavnici Ministarstva za informaciono društvo, Direkcije za zaštitu tajnosti podataka. Organizacija za evropsku bezbjednost i saradnju podržala je rad radne grupe kroz angažovanje inostranog eksperta.

Sagledavajući rezultate rada na ovoj analizi po svim njenim djelovima, a u vezi sa dokumentima koje je Vlada usvojila, i to Izvještaja o potrebi izmjena Zakonika o krivičnom postupku, Analize za potrebe racionalizacije pravosudne mreže i Plana za njenu realizaciju, može se zaključiti da postoje određeni nedostavi u normativnom okviru, kao i slabosti institucionalnog okvira i kapaciteta državnih organa i organa uprave koji su bili predmet ove Analize. Tako, se dolazi do zaključka o potrebi izmjena organizacionih zakona kada je riječ o funkcionisanju Odjeljenja za borbu protiv organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina u Vrhovnom državnom tužilaštvu, u smislu jačanja njegove samostalnosti i kadrovske osposobljenosti. Osim promjena organizacionih propisa, analiza je ukazala i na potrebu promjena i materijalnih i procesnih zakona kojima se uređuju ovlašćenja i postupci državnih organa i organa uprave koji postupaju u predmetima organizovanog kriminala i korupcije. Takođe, analiza je pokazala da većina državnih organa i organa uprave imaju svoje informacione sisteme, koji u ovom trenutku nisu međusobno povezani ili jednostavno nisu adekvatni da bi se moglo izvršiti njihovo povezivanje.

Na osnovu nevedeneog proizilaze sljedeće preporuke:

- **Donijeti poseban Zakon o Specijalnom tužilaštvu** za borbu protiv organizovanog kriminala i korupcije u cilju **formiranja Specijalnog tužilaštva** za borbu protiv organizovanog kriminala, korupcije;
- **Izmijeniti Zakon o sudovima** u pogledu nadležnosti specijalizovanih odjeljenja za organizovani kriminal i korupciju **u cilju centralizacije nadležnosti u okviru jednog specijalizovanog odjeljenja** u Višem sudu u Podgorici za krivična djela organizovanog kriminala, korupcije, terorizma i ratnih zločina;
- **Donijeti poseban zakon** o oduzimanju imovinske koristi koji će obuhvatiti materijalne, procesne i odredbe o upravljanju i staranju oduzete imovine, u cilju unapređenja zakonskih osnova za moguće oduzimanje imovinske koristi i unapređenja postupaka upravljanja i staranja oduzetom imovinom;
- **Izmjena Zakona o unutrašnjim poslovima** - u cilju preciziranja prikrivenih policijskih radnje i to: motrenje, pratnja i klopka, na način da se iste ne poistovjećuju sa MTN predviđenim Zakonikom o krivičnom postupku;

- **Izmjena Zakonika o krivičnom postupku** i to u dijelu - promjena funkcionalnog sastava suda u prvostepenom postupku u pogledu krivičnih djela s elementima korupcije, kao i u postupku odlučivanja po vanrednim pravnim lijekovima; Odredbe o izuzeći i dodjeljivanju branioca po službenoj dužnosti Pravno urediti postupak izvršenja odluke o privremenom oduzimanju, kao i prava savjesnih trećih lica u odnosu na privremeno oduzetu imovinu (član 95 ZKP); Promjena odredaba kojima se uređuju MTN u pogledu subjekata koji ih određuju, vrste MTN, krivičnih djela za koja se mogu primijeniti, lica na koja se primjenjuju i njihovog trajanja; Promjena odredaba kojima se uređuju ovlašćenja i radnje policije u izviđaju, a posebno razmotriti propisivanje mogućnosti policije da sasluša osumnjičenog po odobrenju državnog tužioca a bez saglasnosti osumnjičenog, zatim dužinu rokova kod lišenja slobode od strane policije, kao i potrebu donošenja odluke od strane policije; Potreba da se izmijeni rok za odluku državnog tužioca o zadržavanju, kao i da se propiše rok za žalbu protiv rješenja o zadržavanju, kao i izmjenu vremena zadržavanja za određena krivična djela (organizovani kriminal i korupcija); Potreba za izmjenom odredaba kojima se uređuje kontrola optužnice u pogledu funkcionalne nadležnosti za potvrđivanje optužnice;

- **Izmijeniti Zakon o sudskim vještacima** s obzirom na potrebu jačanja odgovornosti sudskih vještaka za blagovremeno dostavljanje nalaza i mišljenja, kao i stručnosti i savjetnosti prilikom pripreme nalaza i mišljenja;

- **Jačanje kadrova Uprave policije, državnog tužilaštva i sudstva**, kao i u drugih povezanih organa uprave, i to tehničko, prostorno i kadrovsko, kao i **usaglašavanje unutrašnje organizacije** policije sa organizacionim promjenama u državnom tužilaštvu;

- **Razvoj informacionih sistema u Državnom tužilaštvu** i omogućavanje pristupa bazama podataka drugih državnih organa, za koju potrebu je neophodno **obrazovanje radne grupe od predstavnika Vrhovnog državnog tužilaštva, Vrhovnog suda, Ministarstva unutrašnjih poslova, Ministarstva pravde i Ministarstva za informaciono društvo sa zadatkom** da:
 - identifikuje organe i utvrdi strukturu podataka iz drugih sistema koji su neophodni Vrhovnom državnom tužilaštvu,
 - sagleda stanje kvaliteta podataka u organima od kojih Vrhovno državno tužilaštvo treba da dobija podatke (tačnost podatka, mogućnost dostupa, raspoloživost), napravi detaljnu analizu
 - da predlog rešenja za formiranje Informacionog sistema Vrhovnog državnog tužilaštva (potrebni podaci, projektni zadatak za aplikativno rješenje, potrebna oprema, fizička lokacija),
 - utvrdi plan za dalje održavanje i administraciju Informacionim sistemom Vrhovnog državnog tužilaštva (interno održavanje, saradnja sa drugim organima, angažovanje trećih lica).